

GLOBAL ORGANIC TEXTILE STANDARD
ECOLOGY & SOCIAL RESPONSIBILITY

GOTS'UN UYGULANMASINA YÖNELİK EL KİTABI

GLOBAL ORGANİK TEKSTİL STANDARDI (GOTS)
VERSİYON 6.0 BAZ ALINMIŞTIR

Önemli: Bu çeviri, yalnızca Türkçe konuşan kullanıcılara destek niteliğindedir; İngilizce Orijinal versiyonu her koşulda öncelikli dikkate alınmalıdır ve bağlayıcıdır!

Global Standard gemeinnützige GmbH
Rotebühlstr. 102 · 70178 Stuttgart · Germany

www.global-standard.org

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
GİRİŞ	4
1 İLKELER	5
1.2 KAPSAM VE YAPI	5
1.3 UYGUNLUK BELGESİ	6
2 KRİTERLER	6
2.1 ORGANİK LİF ÜRETİMİNE YÖNELİK GEREKLİLİKLER	6
2.2.1 'ORGANİK' VEYA 'ORGANİK-DÖNÜŞÜMDE' OLARAK SATILAN, ETİKETLENEN VEYA BEYAN EDİLEN ÜRÜNLER	7
2.2.2 '%X ORGANİK MALZEMELERDEN ÜRETİLMİŞTİR' VEYA '%X ORGANİK-DÖNÜŞÜMDE MALZEMELERDEN ÜRETİLMİŞTİR' OLARAK SATILAN, ETİKETLENEN VEYA BEYAN EDİLEN ÜRÜNLER	7
2.3.1 YASAKLANMIŞ VE KISITLANMIŞ GİRDİLER	8
2.3.2 TEHLİKE VE TOKSİSİTEYE İLİŞKİN GEREKLİLİKLER	14
2.3.3 KİMYASAL GİRDİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	15
2.3.4 KİMYASAL GİRDİLERİN ÜRÜN YÖNETİMİ	16
2.3.5 KİMYASAL MADDE TEDARİKÇİLERİNE YÖNELİK ÇEVRE, SAĞLIK VE GÜVENLİK	16
2.4.2 EĞİRME	17
2.4.6 BOYAMA	17
2.4.6 BOYAMA VE 2.4.7 BASKI	18
2.4.9.1 İLAVE LİF MALZEMELERE YÖNELİK GEREKLİLİKLER	18
2.4.9.2 AKSESUARLARA İLİŞKİN GEREKLİLİKLER	19
2.4.10 ÇEVRE YÖNETİMİ	20
2.4.11 ATIK SU ARITMA	21
2.4.12 DEPOLAMA, AMBALAJLAMA VE NAKLIYE	23
2.4.12.1 GOTS ÜRÜNLERİNİN B2B TİCARETİ	23
2.4.12.2 GOTS ÜRÜNLERİNİN PERAKENDE (B2C) TİCARETİ	23
2.4.13 KAYIT TUTMA VE DAHİLİ (KURUM İÇİ) KALİTE GÜVENCE	24
2.4.14 TEKNİK KALİTE PARAMETRELERİ	25
2.4.15 GOTS ÜRÜNLERDEKİ KALINTILARA İLİŞKİN SINIR DEĞERLER	26
2.4.16 İLAVE LİF MALZEME VE AKSESUARLARDAKİ KALINTILARA İLİŞKİN SINIR DEĞERLER	26
3 SOSYAL KRİTERLER	29
3.1 KAPSAM	29
3.8 ÜCRETLENDİRME VE YAŞAM ÜCRETİ FARKININ DEĞERLENDİRİLMESİ	30
3.9 ÇALIŞMA SÜRESİ	31
3.12 SOSYAL UYGUNLUK YÖNETİMİ	31
4 KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ	32

4.1	İŞLEME, ÜRETİM VE TİCARET AŞAMALARININ DENETİMİ	32
4.2	TEKNİK KALİTE PARAMETRELERİNİN VE KALINTILARIN TEST EDİLMESİ	36
5	ETİK İŞ DAVRANIŞLARI	38
6	EK	38
6.1.2	TEKSTİL KİŞİSEL BAKIM ÜRÜNLERİNE YÖNELİK SPESİFİK GEREKLİLİKLER	38
6.1.3	GİRDİLERE YÖNELİK SPESİFİK KRİTERLER	39
6.2	GIDA İLE TEMAS EDEN TEKSTİL ÜRÜNLERİNE YÖNELİK SPESİFİK STANDARTLAR	39

GİRİŞ

Bu belgede, Global Organik Tekstil Standardına (GOTS) ve Global Standard gGmbH 'ın Standartlar Komitesi (SC) tarafından onaylı ilgili resmi referans belgelere (Lisanslama ve Etiketleme Kılavuzu (Licensing and Labelling Guide) gibi) spesifik kriterlere yönelik yorum ve açıklamalar bulunmakta olup, kullanılan “spesifik kriterler” ifadesi tutarsız, uygun olmayan ve hatta yanlış yorumlara sebep olabilir (veya sebep olmuştur). Ayrıca belge, belgelendirme kurumları için GOTS'un ve ilgili kalite güvence sisteminin uygulanmasına yönelik gereklilikleri de içerebilir.

Bu elkitabı, GOTS *Onaylı Belgelendirme Kurumları* ve GOTS kullanıcılarına tavsiyede ve açıklamalarda bulunmak üzere SC'nin esnek bir kalite güvence aracı olarak görülmekte olup gerek duyulması halinde kısa vadede güncellenebilir, ancak mevcut standart versiyonunun revizyon sorularıyla ilgilenmemekte ve hatta herhangi bir revize kriter saptamamaktadır/oluşturmamaktadır.

Bu belge ile yapılan yorumlar, düzeltmeler ve ilave açıklamalar tüm GOTS *Onaylı Belgelendirme Kurumlarını* ve GOTS kullanıcılarını bağlayıcıdır. GOTS'un mevcut metni açısından makul başka yorumlar baz alınmak sureti ile halihazırda değerlendirilmiş ve sertifikalandırılmış tüm ürünler, bu değerlendirilmiş/sertifikalandırılmış statülerini koruyacaklardır.

Aksi yönde başka / spesifik bir tavsiyede bulunulmadıkça, standardın yeni bir versiyonuna, bu elkitabına veya başka bir resmi belgeye uymak için genel uygulama termini, yayınlanmalarından itibaren 12 aydır.

Not:

Bu Elkitabındaki yorumlar ve ilave açıklamalarda atıfta bulunulan GOTS'un ilgili Bölümü tırnak işareti içine alınmıştır. Kısmi ifadeler “...” şeklinde sembolize edilmektedir.

Her durumda Standarttan gelen ifade bu bağlamda kesin ifade olarak kabul edilecektir.

GOTS VERSİYON 6.0'NIN SPESİFİK KRİTERLERİNE YÖNELİK RESMİ YORUMLAR

1 İLKELER

1.2 KAPSAM VE YAPI

... "Nihai ürünler, dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak şartı ile lif ürün, iplik, kumaş, giysi, moda tekstil aksesuarı (taşınan veya giyilen/takılan), tekstil oyuncak, ev tekstili, yatak ve yatak ürünü ve de tekstil kişisel bakım ürünlerini içerebilir." ...

Yorum:

Prensip olarak tekstil lifi ürünü olarak kabul edilebilir her türlü ürün bu standardın kapsamına girmektedir. Elektronik bileşenler içeren tekstil lifi ürünleri kapsam dışıdır. Bu standart, deri, pösteki ve post gibi lif olmayan malzemelerden yapılmış ürünleri kapsamamaktadır. Bir tekstil lifi ürünü ancak bir bütün olarak "organik" veya "organikten üretilmiş" olarak sertifikalandırılıp etiketlenebilir. Böyle bir ürünün sadece bir parçasını veya bileşenini sertifikalandırıp etiketlemek mümkün değildir. Kombine Ürün: Normalde tekstil lifi ürünü olarak sınıflandırılmayan bir tüketim malının (örneğin dokuma kumaş içeren çocuk arabaları, beşikler, veya döşemelik dokuma kumaş içeren araç koltukları veya mobilyalar gibi) tekstil lifi bileşenleri de, bütün ürünün hangi bileşeninin sertifikalandırılmış olduğu hususunda herhangi belirsizlik olmaması sağlanmak sureti ile uygun şekilde sertifikalandırılıp etiketlenebilirler.

Örneğin: 'Kombine ürün: GOTS onaylı (bileşenin adı)'.

GOTS kapsamında başka yerde spesifik olarak değinilmemiş veya spesifik bir gerekliliğe tabi olmayan ürünler/bileşenler Kombine Ürünler olarak kabul edilebilirler. GOTS'un felsefesine tam uyumlarına ilişkin olarak geriye kalan bileşenleri test etmek ve böyle bir ürüne uygun etiketlemeyi onaylamak belgelendirme kurumunun sorumluluğundadır. GOTS'a göre bir bütün olarak sertifikalandırılabilir ürünlerin (kumaş torba/çanta, kulak temizleme pamukları, döşekler/şilteler. vb.) kombine ürün şeklinde sertifikalandırılması düşünülemez.

...GOTS kriterlerine veya yerel yasal gerekliliklere (hangisi daha yüksekse) riayet edilecektir

Yorum:

GOTS, zorlayıcı ancak pratik ve önemli tekstil piyasaları ile alakalı kriterleri belirler. Yerel veya ulusal yasal gereklilikler dünya genelinde farklılık göstermektedir. Yerel kanunların çevre ve insanlara daha yüksek koruma sağlaması halinde, bu kanunlara riayet edilecektir. Benzer şekilde, GOTS kriterleri ile mukayese edildiğinde yerel kanunlar daha az koruma sağlıyorsa, Sertifikalı Kuruluşlara yönelik GOTS kriterleri önceliklidir. Bu durum, çevre, sosyal, yapı güvenliği, işin mevzuata uygunluğu ve benzerleri de dahil olmak üzere standart kriterlerinin tüm hususları için geçerlidir.

.... Standart, önde gelen sosyal sürdürülebilirlik standartlarınıninkine denk çalışma ve sosyal şartlar üzerine gereklilikleri de belirlemektedir.

Yorum:

Bu Standardın esas işlevinin, özellikle yüksek seviyede çalışma koşullarının sağlanmasının gerekli olduğu sertifikalı organik liflerin işlenmesinin doğrulanması ve onaylanması olduğu göz önünde bulundurulduğunda, özel ve uygun bir sosyal standart veya planların uygulanması tavsiye olunur.

1.3 UYGUNLUK BELGESİ

İlgili sertifikasyon prosedüründeki ilgili GOTS kriterlerine uyabileceklerini *Onaylı Belgelendirme Kurumuna* ispatlamış olan *işleyici, imalatçı, tüccar ve perakendeciler*, 'Kapsam Belgelerinin (SC) düzenlenmesine ilişkin Politika ve Şablon' a ('Policy and Template for issuing Scope Certificates (SCs') uygun olarak düzenlenmiş bir GOTS Kapsam Belgesi alırlar. Böylece *Sertifikalı Kuruluşlar* olarak kabul edilirler. Kapsam Belgesi alırlar. Böylece *Sertifikalı Kuruluş* olarak kabul edilirler. *Sertifikalı Kuruluşların* Standarda uygun olarak sunabilecekleri ürünlerin/ürün kategorilerinin yanı sıra sertifikasyon kapsamında belgelendirilen işleme, imalat ve ticari faaliyetler de Kapsam Belgelerinde listelenir. Sertifikayı devreden/tahsis eden *Sertifikalı Kuruluşun* Kapsam Belgesinde *Altyükleniciler* ve bunların ilgili işleme ve imalat aşamaları listelenir.

Yorum:

Uygunluk Belgelerinin düzenlenmesine yönelik politikalar, tertip, format ve metne ilişkin detaylı zorunlu talimatlar GOTS internet sitesinde yer alan 'Kapsam Belgelerinin (SC) düzenlenmesine ilişkin Politika ve Şablon' da belirtilmektedir. İlgili *Onaylı Belgelendirme Kurumları* tüm *Sertifikalı Kuruluşları*, bunların standarda uygun olarak sunabildikleri ürünleri/ürün kategorilerini ve de sertifikasyon kapsamında belgelenen işleme aşamalarını/faaliyetlerini GOTS kamusal veri tabanına girerler. Aşağıdaki internet sitesine başvurunuz: www.global-standard.org

2 KRİTERLER

2.1 ORGANİK LİF ÜRETİMİNE YÖNELİK GEREKLİLİKLER

"Onaylı olanlar, ilgili üretim (mahsul veya hayvansal üretim) kapsamına yönelik olarak IFOAM Standartlar Ailesinde (IFOAM Family of Standards) onaylanmış herhangi bir standarda göre ((EC) 834/2007 sayılı Yönetmelik, USDA Ulusal Organik Programı (NOP- National Organic Program), APEDA Ulusal Organik Üretim Programı (NPOP-National Programme for Organic Production), Çin Organik Standardı GB/T19630 gibi) 'organik' veya 'organik-dönüşümde' (organic-in conversion') olarak sertifikalandırılmış doğal liflerdir. Belgelendirme kuruluşu, sertifikalandırmayı dayandırdığı standarda yönelik olarak geçerli ve tanınmış bir akreditasyona sahip olacaktır. Tanınmış akreditasyonlar ISO 17065 akreditasyonu, NOP akreditasyonu ve IFOAM akreditasyonudur."

Referanslar:

[USDA NOP \(ABD Organik Yönetmeliği-USA Organic Regulation\)](#)

[NOP akredite sertifikalandıranlar listesi](#) (List of NOP accredited certifiers)

[APEDA NPOP](#)

[EU 2018/848 \(EU Organic Regulation\)](#)

[EU 2018/848 \(AB Organik Yönetmeliği-EU Organic Regulation\)](#)

[EC 889/2008](#) (organik üretimine, etiketlemesine ve kontrolüne ilişkin EC 834/2007'ye yönelik uygulama kurallarının öngörüldüğü)

[EC 1235/2008](#) (organik ürünlerin üçüncü ülkelerden ithalatına ilişkin EC 834/2007'ye yönelik uygulama kuralları getirir)

[IFOAM Standartlar Ailesinde onaylanmış standartlar listesi](#)

[IFOAM tarafından akredite belgelendirme kurumu listesi](#)

İlave açıklamalar:

JAS' a göre organik lif sertifikasyonu mümkün değildir. (->JAS tanımına göre)

USDA NOP 'a göre "dönüşümde" (yani 'geçişte' ('in transition') statüsünün sertifikasyonu mümkün değildir. (-> NOP tanımına göre)

USDA politika genelgesinde "Organik İçerikler İhtiva Eden Tekstil ürünlerinin Etiketlenmesi" ("Labeling of Textiles That Contain Organic Ingredients"), GOTS'a uygun olarak üretilen tekstil ürünlerinin Birleşik Devletlerde 'organik' olarak satılabileceği açık bir şekilde belirtilmektedir. Bu bağlamda geçerli şart, bu tekstil ürünlerinde organik olarak tanımlanan tüm liflerin USDA NOP yönetmeliğine uygun olarak üretilmesi ve sertifikalandırılmasıdır.

Başka ülkelerde yasal gereklilikler de (örneğin organik lif sertifikasyonuna ilişkin gereklilikler) yürürlükte olabilir ve bunlara da uyulacaktır.

Referans:

[USDA politika genelgesi "Organik İçerikler İhtiva Eden Tekstil ürünlerinin Etiketlenmesi"](#)

Yönlendirme:

Pamuk liflerinin organik gübre kullanılmak sureti ile yetiştirilip yetiştirilmediğini tespit etmek için bir gösterge olarak ISO 20921:2019 - (Tekstil Ürünleri- Kararlı nitrojen izotop oranının tespiti), Ek A (Kararlı nitrojen izotop oranı kullanılarak organik ham pamuk lifi tanılama prosedürü)

2.2.1 'Organik' veya 'organik-dönüşümde' olarak satılan, etiketlenen veya beyan edilen ürünler

ve

2.2.2 '%x organik malzemelerden üretilmiştir' veya '%x organik-dönüşümde malzemelerden üretilmiştir' olarak satılan, etiketlenen veya beyan edilen ürünler

.... Yüzde rakamları, ürünün normal şartlardaki lif içerik ağırlığını ifade eder....

Yorum:

Normal şartlar, 'ISO 139 Tekstil Ürünleri — şartlandırma ve teste yönelik standart ortamlar—da belirtildiği üzere %65 bağıl nem ($\pm\%4$) ve $20\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$ 'dir.

Referans:

[ISO 139 Tekstil Ürünleri – şartlandırma ve teste yönelik standart ortamlar](#)

..... ve/veya hayvan sağlığı ilkelerinin (Mulesing dahil)

İlave Yönlendirme:

GOTS hayvansal lif üretiminde hayvan sağlığı standartlarının uygulanmasını ve kullanılmasını teşvik ve tavsiye etmektedir.

2.3.1 Yasaklanmış ve kısıtlanmış girdiler

.... Aşağıdaki tabloda konvansiyonel tekstil işlemede kullanılabilecek (imkan dahilinde) ancak çevresel ve/veya toksikolojik sebeplerden dolayı *GOTS Ürünlerinin* tüm işleme aşamalarında açık bir şekilde yasaklanmış veya kısıtlanmış kimyasal *girdiler* listelenmiştir. Bu, GOTS kapsamında yasaklanmış veya kısıtlanmış tüm kimyasal *girdilerin* ayrıntılı ve kapsamlı bir listesi olarak görülmeyecektir. Bu Bölümde açık bir şekilde listelenmemiş madde gruplarının veya münferit *maddelerin* yasaklanması veya kısıtlanması Bölüm 2.3.2 'Tehlike ve toksisiteye ilişkin gereklilikler' veya Standardın diğer kriterlerinden de kaynaklanabilir.

Yorum:

Bu Bölümde yasaklı olarak listelenmiş girdilerin çoğu her halükarda Bölüm 2.3.2. 'deki tehlike ve toksisiteye ilişkin gereklilikleri karşılamadıklarından dolayı GOTS kapsamında yasaklıdır. Bu Bölümde bunların bilhassa listelenmesinin sebebi, tekstil sektörü ile özel alakaları ve/veya kamunun bu maddelere olan ilgisidir.

Yukarıda yer alan maddeler, saf madde olarak veya bir preparatın parçası olarak uygulanmış olmalarına bakılmaksızın yasaklanmıştır.

Bu Bölümdeki yasaklanmış maddelerin bir veya daha fazlasını, herhangi bir düzeyde işlevsel bir bileşen olarak içeren veya kasıtlı olarak bunlardan ilave edilmiş preparatlar yasaklanmıştır. Bu maddelerin kaçınılmaz kontaminasyon ve safsızlıkları, bu yorumu takip eden tabloda verilen sınır değerleri geçmeyecektir. Herhangi bir kimyasalın (ve/veya gruplarının) bu yorumlarda veya listelerde veya tablolarda açık bir şekilde belirtilmemiş olması halinde, belirleyici şart olarak ilgili GHS (Küresel Uyum Sistemi- Global Harmonised System) kriterleri alınacaktır.

Ayrıca, normal uygulama veya kullanım şartlarında listelenen maddelerden herhangi birini açığa çıkardığı bilinen girdiler yasaklanmıştır.

İşlevsel nano partiküller ve de GDO içeren veya türetilmiş girdiler için geçerli normlar/direktifler MSDS 'de beyanda bulunma yükümlüğü öngörmemektedir. Bu maddelerin kaçınılmaz kontaminasyon ve safsızlıkları %0,1'i geçmeyecektir.

Belirtilen kullanımlarının Bölüm 2.4.15'de yer alan parametrelerdeki tekstil ürünlerinde kalıntı sınır değerlerinin aşılmasına sebep olduğu doğrulanmışsa da girdiler yasaklanırlar.

Referanslar:

[552/2009 Sayılı AT Yönetmeliği](#)

[Avrupa Kimyasallar Ajansı \(ECHA- European Chemicals Agency\), aday listesi](#)

Yorum:

Standart birtakım kimyasal girdilerin kullanımını yasaklar ve/veya kısıtlarken, bu girdilerin sentez yolu/üretimin kompleks yapısından kaynaklı olarak kimyasal girdilerde bazı kasıtsız yan ürünlerin/kontaminantların bulunabileceği de GOTS Standartlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir.

Bu nedenle GOTS, kimyasallara yönelik olarak aşağıdaki maksimum kontaminasyon sınır değerlerini tavsiye etmektedir. Bu listenin ve listede yer alan sınır değerlerin dinamik olup, GOTS'un her revizyonunda veya yönetmelik değişikliği/araştırma/ticari gereklilikler sebebi ile gerekli görülmesi halinde periyodik olarak gözden geçirilecekleri açıkça anlaşılmaktadır

Bu parametrelerin birçoğu için test yöntemleri mevcut olmayabilir, bu sebeple kontaminantların tespiti ve miktar ölçümü için modifiye ürün test yöntemleri kullanılacaktır. GOTS gereklilikleri uyarınca test, bu parametrelere yönelik olarak kimyasal girdilerin test edilmesinde yeterli deneyime ve uygun niteliklere sahip laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilmelidir.

Aşağıdaki tabloda belirtilen sınır değerler sadece kasıtsız yan ürün veya kontaminantlar içindir, GOTS 6.0 Bölüm 2.3'de detaylandırılan Kimyasal Girdilere yönelik GOTS gerekliliklerinin etkisinin azaltılması olarak görülmemelidir.

Bazı kimyasal grupları için başka yorum kılavuzlarına da bakınız.

Sr.	Madde grubu	Kontaminasyon Tespit Seviyesi
1	Aromatik ve/veya halojenli çözücüler	
	1,2 dikloroetan (107-06-2)	5 mg/kg
	Metilen klorür (75-09-2)	5 mg/kg
	Trikloroetilen (79-01-6)	40 mg/kg
	Tetrakloroetilen (127-18-4)	5 mg/kg
	Tetraklorotoluen (5216-25-1)	5 mg/kg
	Triklorotoluen/ Benzotriklorür (98-07-7)	5 mg/kg
	Benzil klorür / Klorometil benzen (100-44-7)	5 mg/kg Boyalar – 100 mg/kg
	Benzen	50 mg/kg
	Ksilen, o-krezol, p-krezol, m-krezol gibi aromatik çözücüler	500 mg/kg
2	Alev Geciktiriciler	
	Tris(2 kloroetil)fosfat (TCEP) (115-96-8)	Teker teker 250 mg/kg
	Dekabromodifenil eter (DecaBDE) (1163-19-5)	
	Tris(2,3, dibromopropil) fosfat (TRIS) (126-72-7)	
	Pentabromodifenil eter (PentaBDE) (32534-81-9)	
	Oktabromodifenil eter (OctaBDE) (32536-52-0)	
	Bis(2,3 dibromopropil)fosfat (BIS) (5412-25-9)	
	Tris(1 aziridinil)fosfin oksit (TEPA) (545-55-1)	
	Polibromobifeniller (PBB) (67774-32-7, 59536-65-1)	
	Tetrabromobisfenol A (TBBPA) (79-94-7)	
	Hekzabromosiklodekan (HBCD) (25637-99-4)	
	2,2 bis(bromometil) 1,3 propanediol (BBMP) (3296-90-0)	
	Hekzabromosiklododekan (HBCDD) (3194-55-6)	
	2- Etilhekzil -2,3,4,5-tetrabromobenzoat (TBB) (183658-27-7)	
	Bis(2-etilhekzil)-3,4,5,6-tetrabromoftalat (TBPH) (26040-51-7)	
	İzopropilli trifenil fosfat (IPTPP) (68937-41-7)	
	Tris(1-kloro-2-propil) fosfat (TCPP) (13674-84-5)	
	Tris(1,3-dikloro-2-propil) fosfat (TDCPP) (13674-87-8)	
	Trifenil fosfat (TPP) (115-86-6)	
	Bis(klorometil) propan-1,3-diltetrakis (2-kloroetil) bisfosfat (V6) (38051-10-4)	
	Antimon (7440-36-0)	
	Antimon trioksit (1309-64-4)	
	Borik Asit (10043-35-3, 11113-50-1)	
	Dekabromodifenil (DecaBB) (13654-09-6)	
	Dibromobifeniller (DiBB) (çoklu)	
	Dibromopropileter (21850-44-2)	
	Heptabromodifenil eter (HeptaBDE) (68928-80-3)	
	Hekzabromodifenil eter (HexaBDE) (36483-60-0)	
	Monobromobifeniller (MonoBB) (Çoklu)	
	Monobromobifenil eterler (MonoBDEs) (Çoklu)	
	Nanobromobifeniller (NonaBB) (Çoklu)	
	Nanobromodifenil eter (NonaBDE) (63936-56-1)	
	Oktabromobifeniller (OctaBB) (Çoklu)	
	Polibromobifeniller (Polibrominatlı bifeniller/ Polibrobifenil (Polybromierte Biphenyle) (PBBs) (59536-65-1)	

	Tetrabromodifenil eter (TetraBDE) (40088-47-9)	
	Tribromodifenil eterler (TriBDEs) (Çoklu)	
	Trietilenfosforamid (TEPA) (545-55-1)	
	Dibor trioksit (1303-86-2)	
	Disodyum oktaborat (12008-41-2)	
	Disodyum tetraborat, susuz (1303-96-4, 1303-43-4)	
	Tetra bor disodyum heptaoksit, hidrat (12267-73-1)	
	1H,1H,2H,2H-Perfluoraoktilakrilat (6:2 FTA) (17527-29-6)	
1H,1H,2H,2H-Perfluorodesilakrilat (8:2 FTA) (27905-45-9)		
1H,1H,2H,2H- Perfluorododesilakrilat (10:2 FTA) (17741-60-5)		
3	Klorlu benzenler ve Toluenler	
	1,2-diklorobenzen (95-50-1)	1000 mg/kg
	mono-, di-, tri-, tetra-, penta- ve hekza- klorobenzen ve mono-, di-, tri-, tetra-, penta- ve hekza- klorotoluen'in diğer izomerleri	Toplam: 200 mg/kg
4	Klorofenoller (tuzları ve esterleri dahil)	
	Tetraklorofenoller (TeCP)	Toplam: 20 mg/kg
	Pentaklorofenol (PCP)	
	Monoklorofenol ve izomerleri Diklorofenol ve izomerleri Triklorofenoller ve izomerleri	Toplam: 50 mg/kg
5	Kompleks yapıcılar ve yüzey aktif maddeler	
	Nonilfenol (NP), karışık izomerler (104-40-5, 11066-49-2, 25154-52-3, 84852-15-3)	250 mg/kg
	Oktilfenol (OP), karışık izomerler (140-66-9, 1806-26-4, 27193-28-8)	500 mg/kg
	Oktilfenol etoksilatlar (OPEO) (9002-93-1, 9036-19-5, 68987-9-06) Ve Nonilfenol etoksilatlar (NPEO) (9016-45-9, 26027-38-3, 37205-87-1, 68412-54-4, 127087-87-0)	
	EDTA, DTPA, NTA	500 mg/kg
	LAS, α-MES	500 mg/kg
6	Endokrin bozucular	Yasak
7	Formaldehit ve diğer kısa-zincirli aldehitler (Glioksal gibi)	150 mg/kg
8	Ağır Metaller	GOTS Ek C'deki "Ağır Metal İçermez" tanımına bakınız
9	Kanserojen arilamin bileşiklerini (MK III, kategori 1,2,3,4) açığa çıkaran girdiler (örneğin azotlu boyalar ve pigmentler)	
	Yasaklı aminler	150 mg/kg
	Lacivert Renklendirici	250 mg/kg
	Kanserojen veya Duyarlılığı Artırıcı/Alerjik (Dispers) Boyalar	250 mg/kg
10	Halojen içeren bileşikli girdiler (GOTS Versiyon 5.0 2.4.7'deki istisnalar)	%1 AOX
11	Organotin bileşikleri	
	Dibütiltin (DBT) (Çoklu)	20 mg/kg
	Metiltin'in mono, di ve tri türevleri (Çoklu)	5 mg/kg
	Bütin'in diğer mono, di ve tri türevleri (Çoklu)	5 mg/kg
	Feniltin'in mono, di ve tri türevleri (Çoklu)	5 mg/kg
	Oktiltin'in mono, di ve tri türevleri (Çoklu)	
	Monometiltin bileşikleri (MMT) (Çoklu)	
	Dipropiltin bileşikleri (DPT) (Çoklu)	

	Dibütiltin diklorür (DBTC) (Çoklu)	
	Tripropiltin bileşikler (TPT) (Çoklu)	
	Tetraetiltin bileşikler (TeET) (Çoklu)	
	Tetrabütiltin bileşikler (TeBT) (Çoklu)	
	Tetraoktiltin bileşikler (TeOT) (Çoklu)	
	Trisikloheksiltin (TCyHT) (Çoklu)	5 mg/kg
12	Ftalatlar	Toplam: 250 mg/kg
	Dietilhekzil ftalat (DEHP) (117-81-7)	
	Bis(2-metoksietil) ftalat (DMEP) (117-82-8)	
	Di-n-oktil ftalat (DNOP) (117-84-0)	
	Diizodekil ftalat (DIDP) (26761-40-0)	
	Diizononil ftalat (DINP) (28553-12-0)	
	Di-n-hekzil ftalat (DnHP) (84-75-3)	
	Dibütil ftalat (DBP) (84-74-2)	
	Benzilbütil ftalat (BBP) (85-68-7)	
	Di-n-nonilftalat (DNP) (84-76-4)	
	Dietil ftalat (DEP) (84-66-2)	
	Di-n-propil ftalat (DPrP) (131-16-8)	
	Di-izobütil ftalat (DIBP) (84-69-5)	
	Di sikloheksilftalat (DCHP) (84-61-7)	
	Di-izo-oktil ftalat (DIOP) (27554-6-3)	
	Di-C ₇₋₁₁ dallanmış ve doğrusal alkilftalatlar (DHNUP) (68515-42-4)	
	Di-C ₆₋₈ dallanmış alkilftalatlar (DIHP) (71888-89-6)	
	Di-izo-pentil ftalat (DIPP) (605-50-5)	
	Di-n-pentil ftalat (DnPP) (131-18-0)	
	PAH	Toplam: 200 mg/kg
	Benzo[a]piren (BaP) (50-32-8)	20 mg/kg
	Antrasen (120-12-7)	
	Piren (129-00-0)	
	Ben-zo[g,h,i]perilen (191-24-2)	
	Benzo(e)piren (192-97-2)	
	İndeno[1,2,3-cd]piren (193-39-5)	
	Benzo(j)flüoranten (205-82-3)	
	Benzo[b]flüoranten (205-99-2)	
	Flüoranten (206-44-0)	
13	Benzo[k]flüoranten (207-08-9)	
	Asenaftilen (208-96-8)	
	Krizen (218-01-9)	
	Dibenz[a,h]antrasen (53-70-3)	
	Benzo[a]antrasen (56-55-3)	
	Asenaften (83-32-9)	
	Fenantren 85-01-8)	
	Flüoren (86-73-7)	
	Naftalin (91-20-3)	
	Per- ve Poliflorlanmış bileşikler (PFC)	
15	Perflorooktan sülfonat (PFOS) ve ilgili maddeler	Toplam: 2 mg/kg
	Perflorooktanoik asit (PFOA) ve ilgili maddeler	2 mg/kg
16	Kısa zincirli klorlu Parafinler (SCCP) (C10 C13)	250 mg/kg
17	Glikol Türevleri	
	Bis(2-metoksietil)-eter (111-96-6)	50 mg/kg

2-etoksietanol (110-80-5)	50 mg/kg
2-etoksietil asetat (111-15-9)	50 mg/kg
Etilen glikol dimetil eter (110-71-4)	50 mg/kg
2-metoksietanol (109-86-4)	50 mg/kg
2-metoksietilasetat (110-49-6)	50 mg/kg
2-metoksipropilasetat (70657-70-4)	50 mg/kg
Trietilen glikol dimetil eter (112-49-2)	50 mg/kg
2-Metoksi-1-propanol (1589-47-5)	50 mg/kg

Madde Grubu	Kriterler
Endokrin bozucular	Yasak

Spesifikasyon:

Spesifik olarak bu kategori kapsamında bir madde aşağıdaki durumları sağlıyorsa yasaklanmıştır:

- Endokrin bozulundaki rolleri üzerine daha fazla değerlendirme yapılması için bir madde öncelik listesi oluşturulması doğrultusundaki AB raporu Ek 1'deki aday listesinde yer alıyorsa:
 - kategori 1: sağlıklı hayvanlar kullanılmak sureti ile en az bir türde endokrin bozma aktivitesi ispatlanmış olan maddeler veya
 - kategori 2: endokrin bozuluma ilişkin en az birkaç in vitro biyolojik aktivite ispatı bulunan maddeler
- GOTS Ek B'de verilen tanıma istinaden maddenin endokrin bozucu olarak tanılandığı başka bilimsel ispatlar mevcutsa.

Halihazırda AB Komisyonu maddelerin endokrin bozma özelliklerini göz önünde bulundurarak yeni bir konsept üzerinde çalışmakta olup diğer yandan AB Ortak Araştırma Merkezi (EU Joint Research Centre) bununla ilgili bir madde veri tabanı üzerine çalışmaktadır. Bu dokümanlar yayınlanır yayınlanmaz bu spesifikasyon gözden geçirilecek ve buna göre güncellenebilecektir.

Referans:

Endokrin bozulundaki rolleri üzerine daha fazla değerlendirme yapılması için madde öncelik listesi oluşturulması doğrultusundaki AB raporu Ek 1:

http://ec.europa.eu/environment/archives/docum/pdf/bkh_annex_01.pdf

3,3'-Dimetil-4,4'-diaminobifenilmetan (838-88-0)	4-Aminoazobenzen (60-09-3)
p-Kresidin (120-71-8)	
4-Aminobifenil (92-67-1)	2-Naftilamin (91-59-8)
Benzidin (92-87-5)	o-Toluidin (95-53-4)
4-Kloro-o-toluidin (95-69-2)	
Azoik boya bileşikler MAK III, kategori 2 (CAS no ile):	
o-Aminoazotoluen (97-56-3)	4,4'-Metilen-bis-(2- kloroanilin) (101-14-4)
2-Amino-4-nitrotoluen (99-55-8)	4,4'-Oksidianilin (101-80-4)
p-Kloroanilin (106-47-8)	4,4'-Tiyodianilin (139-65-1)
2,4-Diaminoanizol (615-05-4)	2,4-Toluylendiamin (95-80-7)
4,4'-Diaminobifenilmetan (101-77-9)	2,4,5-Trimetilanilin (137-17-7)
3,3'-Diklorobenzidin (91-94-1)	o-Anisidin (90-04-0)
3,3'-Dimetoksibenzidin (119-90-4)	2,4-Ksilidin (95-68-1)
3,3'-Dimetilbenzidin (119-93-7)	2,6-Ksilidin (87-62-7)

Azoik boya bileşikleri MAK III, kategori 3 (CAS no ile):			
5-Kloro-2-metilaniilin (95-79-4)		p- fenilendiamin (106-50-3)	
N,N-Dimetilanilin (121-69-7)			
Azoik boya bileşikleri MAK III, kategori 4 (CAS no ile):			
Anilin (62-53-3)			
Kanserojen amin bileşikleri açığa çıkarabilecek (*veya bir kimyasal takip reaksiyonunda bunları oluşturacak			
C.I. Pigment Kırmızı 8	C.I. Pigment Kırmızı 22	C.I. Pigment Kırmızı 23*	C.I. Pigment Kırmızı 38
oluşturan) yasaklı azoik pigmentler şunları içerir:			
Referans:			
Boyacı ve Koloristler Topluluğu (Society of Dyers and Colourists) ve Amerikan Tekstil Kimyagerleri ve Koloristleri Birliği (American Association of Textile Chemists and Colorists) tarafından online yayınlanan The Colour Index™ (Renk İndeksi) 'de belirtilen C.I. Numaraları.			

Madde grubu	Kriterler
Halojen ihtiva eden bileşikler içeren Girdiler	>%1 kalıcı AOX içeren girdiler yasaklanmıştır. ...

ve

Bölüm 7) Tanım: "Halojenin kalıcı olarak moleküle (örneğin bir boyarmadde veya pigmentin kromoforunda) bağlı olması ve lif işlenirken hidrolize edilememesi veya uzaklaştırılamaması halinde AOX kalıcıdır." ...

Yorum:
Toplam organik olarak bağlı halojen içeriği >%1 olan girdiler ancak kalıcı AOX içeriğinin (GOTS Ek B'deki tanıma göre) <%1 olması makulse onaylanabilir.

Madde grubu	Kriterler
Kimyasal girdilerdeki kutu içindeki koruyucular	Yasaklanmış olanlar: Bölüm 2.3.1 ve 2.3.2 gerekliliklerini karşılamayan kutu içi koruyucular. İzin verilen istisnalar: Avrupa biyosidal ürünler yönetmeliğine (BPR 528/2012- European biocidal products regulation) uygun olan ve Birliğin PT06 tip ürünlere (depolama sırasında ürünlerin korunmasına yönelik koruyucular) yönelik BPR listesinde yer alan biyosidal aktif madde(ler): https://echa.europa.eu/en/information-on-chemicals/biocidal-active-substances

Yorum:
<i>Preparatın</i> kendisi toksisite gerekliliklerini karşılaması halinde kutu içi koruyucuların <i>preparatlar</i> içinde kullanımına izin verilmektedir. Kutu içi koruyucular kimyasal girdi üreticileri tarafından kendi Belgelendirme Kuruluşlarından onay alma sürecinde beyan edilecektir. Kutu içi koruyucuların başka herhangi bir GOTS gerekliliğini karşılamaması halinde (girdi onayı öncesinde) CB ortak bir karar için GOTS'u bilgilendirecektir.

2.3.2 Tehlike ve toksisiteye ilişkin gereklilikler

..... Sağlık tehdidinde ilişkin özel tehlike ifadeleri (risk ibareleri) ile sınıflandırılan *girdiler*.

....

Yorum:

Bu Bölümde yer alan tehlike ifadelerinden herhangi birisi ile sınıflandırılmış *maddelerden* herhangi birisini herhangi bir düzeyde, işlevsel bir bileşen olarak içeren veya kasıtlı olarak bunlardan ilave edilmiş *preparatlar* yasaktır. Ayrıca ihtiva ettiği ve bu Bölümde yer alan tehlike ifadelerinden herhangi birisi ile sınıflandırılmış *maddelerden* herhangi birisinin konsantrasyonunun, aşılması halinde Bölüm 2.3.3'de yer alan muadil normlar/direktiflerden birine uygun olarak hazırlanmış MSDS'de ilgili *maddenin* beyan edilmesini gerektiren konsantrasyon sınır değerinin üzerinde olması halinde de *preparat* yasaktır. Sınıflandırma ve geçerli konsantrasyon sınır değerleri hususunda tereddüt edilmesi halinde GHS hükümleri belirleyicidir.

Normal uygulama veya kullanım şartlarında bu maddelerin birini açığa çıkardığı bilinen *preparatlar* yasaktır.

Belirtilen kullanımlarının Bölüm 2.4.15'de yer alan tekstil ürünleri parametrelerindeki kalıntı değerlerinin aşılmasına sebep olduğunun doğrulanmış olması halinde de *preparatlar* yasaklanmışlardır.

Referanslar:

Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan Küresel Uyum Sistemi ([GHS-Globalized Harmonized System](#)),3. Revizyon 2009

(ilgili tehlike sınıfları ve kategorilerinin yanı sıra H-kodları ile birlikte tehlike ifadeleri içeren tablolar ek 3'de verilmiştir)

[EC 1272/2008 sayılı Yönetmelik](#),

Preparatların sınıflandırılması ve değerlendirilmesine yönelik ilgili ilave Direktifler:

[2006/8/EC sayılı Direktif](#)

[AB'de tescil veya tebliğ edilmiş maddelere yönelik Sınıflandırma ve Etiketleme Envanteri](#)

Dipnotlar:

1) Girdilere yönelik GOTS değerlendirme prosedürü sırasında (Bölüm 2.3.3'e bakınız) bilinmeyen LD₅₀ değerlerinin tespiti için hayvanlar üzerinde yeni testler yapılması (Bölüm 2.3.3'e bakınız) yasaktır. Bunun yerine, bilinmeyen değerlerin tespit edilmesi için alternatif yöntemler (örneğin Akut Toksisite Tahminleri (AET-Acute Toxicity Estimates); benzer ürünlerden analogi üzerine sonuçlar; doğrulanmış yapı-aktivite ilişkileri; ihtiva edilen maddelere yönelik mevcut verilerden hesaplamalar; uzman görüşleri; in vitro testler) kullanılacaktır.

3) Girdilere yönelik GOTS değerlendirme prosedürü sırasında bilinmeyen LD₅₀/EC₅₀ değerlerinin tespiti için balık ve su piresi üzerinde yeni testler yapılması yasaktır. Bunun yerine, bilinmeyen değerlerin tespit edilmesi için Akut Toksisite Tahminleri (AET-Acute Toxicity Estimates); doğrulanmış yapı-aktivite ilişkileri; benzer ürünlerden analogi üzerine sonuçlar; ihtiva edilen maddelere yönelik mevcut verilerden hesaplamalar; balık yumurtası testi (embriyo toksisite testi (FET); in vitro testler; IC₅₀ algı; OECD 201 [72 saat] gibi alternatif yöntemler kullanılacaktır.

Yorum:

Yasal açıdan bağlayıcı bir tescil işleminde (REACH gibi) bir girdi için hayvan/balık üzerinde yeni testler yapılması halinde, bu testlerin zorunlu olduğu ve alternatif bir yöntemin kabul edilemez olduğu ispatlanacaktır. Hayvan/balık üzerinde yeni test yapılan diğer yollar ve diğer tüm durumlarda ilgili girdinin GOTS onayı yapılmayacaktır.

2.3.3 Kimyasal girdilerin değerlendirilmesi

.... GOTS Ürünlerinin işlenmesinde kullanımı amaçlanan tüm kimyasal *girdiler*, kullanılmadan önce bir GOTS Onaylı Belgelendirme Kurumunun onayına tabidirler. *Preparatlar* kullanılmadan önce, özel akreditasyon kapsamına ("Pozitif listelerdeki tekstil tamamlayıcı unsurların (kimyasal girdilerin) onayı (Kapsam 4)") yönelik olarak Global Standard gGmbH tarafından yetkilendirilmiş bir GOTS Onaylı Belgelendirme Kurumu tarafından değerlendirilmiş ve ticari isimleri onaylı bir listeye kaydedilmiş olacaktır.

Yorum:

Bu bağlamda kimyasal bir girdi (madde veya preparat) MSDS'sinin hazırlanmasına esas teşkil edecek olan "ilgili tanınmış norm veya direktifler" şunlardır:

ANSI Z400.1-2004

ISO 11014-1

EC 1907/2006 (REACH)

EC 2015/830

GHS (Küresel Uyum Sistemi-Global Harmonised System)

JIS Z 7253:2012

Spesifik olarak, ilave bilgi kaynaklarının değerlendirmeye katılmasına yönelik geçerli sebepler şunları içerecektir:

MSDS, girdinin pazarlandığı ülkede/bölgede yasal olarak bağlayıcı bir dayanağı temsil etmiyorsa, Girdinin, MSDS'de bir beyanda bulunulmasının bağlayıcı olmadığı kısıtlı veya yasaklı maddeler (örneğin AOX, endokrin bozucular, GDO (türev) malzeme veya enzim, nano partiküller) içermesi ihtimali varsa,

MSDS, ilgili GOTS kriterlerine uygunluğu değerlendirmek için gerekli bazı ekolojik veya toksikolojik bilgileri içermiyorsa,

Bazı ekolojik veya toksikolojik değerlerin tespit edilmesi için kullanılan testler/yöntemler GOTS kriterlerinde belirtilmemiş veya GOTS kriterlerinde yer alanlara uymuyorsa,

Safsızlıkların denetiminde, MSDS üzerinde bazı ekolojik veya toksikolojik bilgilerin doğruluğu üzerine habersiz denetim öngörülmüşse

"Pozitif listelerdeki tekstil tamamlayıcı unsurların (kimyasal girdilerin) onayı" kapsamına (= 'Belgelendirme Kuruluşlarına yönelik Onay Prosedürleri ve Gereklilikleri' Kapsam 4, Bölüm 4.2) yönelik onayı olan belgelendirme kurumları aşağıdaki internet sitesinde listelenmiştir:

<http://www.global-standard.org/certification/how-to-get-chemical-inputs-approved.html>

Bu kapsama yönelik onayı olan belgelendirme kurumları, kendi onaylı kimyasal girdiler listelerini tüm Onaylı Belgelendirme Kurumlarının istifadesine sunmakla yükümlüdürler. Listeler, tüm Onaylı Belgelendirme Kurumları tarafından GOTS sertifikasyon planında girdi değerlendirmesi için uygulanabilir bir araç olarak alınacaktır. Birbiri ile çelişen kararlar olması halinde (biri tarafından onaylanmış bir ürünün bir diğeri tarafından reddedilmesi) belgelendirme kurumlarının değerlendirme kanıtlarını paylaşmak sureti ile tutarlı değerlendirme gerçekleştirmeleri talep edilir. Bunda başarısız olunması halinde son kertede Global Standard gGmbH Standartlar Komitesinin Standart Geliştirme ve Kalite Güvenceden (Standards Development & Quality Assurance) sorumlu Yöneticisi, söz konusu kimyasallara ilişkin sağlanan teknik bilgileri inceledikten sonra karar verir.

Kullanılan temel kimyasallar (tuz, alkali, asit ve benzeri) için Onay Mektubu yayınlanmasına gerek yoktur.

Kimyasal ürünlerin onayından sorumlu belgelendirme kurumları geçerli tüm onay kararlarının, her bir formülasyon bileşenine yönelik ilgili sonlanım noktalarına dair bilgilere dayanan uygun MSDS baz alınarak verilmesini garanti edecektir. İlgili sonlanım noktaları, örneğin H-ifadelerinin ve/veya bunların GHS muadillerinin formülasyonu için kullanılan değerler, münferit bileşen içindir.

2.3.4 Kimyasal girdilerin Ürün Yönetimi

Kimyasal *formülatörler* uygun ve etkin ürün yönetimi uygulamalarını kullanmalıdırlar. Ürünün test edilmesine yönelik yeterli ve uygun sistemler ve kalite güvence uygulamaya konulmuş olacaktır.

Yorum:

Ürün Yönetimi uygulamaları dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak şartı ile aşağıdakileri içerebilecektir:

Tutarlı ve istikrarlı kalite için hammaddelerin ve tehlikeli maddelerin kontrolü.

İstikrarlı kalite ve tehlikeli maddeler için formülasyon sırasında süreç kontrolü.

Preparat formülasyonunda Kalite Güvence uygulamaları.

Hammaddelere, *preparatlara* ve ara ürünlere (varsa) yönelik test planı.

Risk değerlendirmesine yönelik personel eğitimi.

Amaçlanan kullanım süresince tehlikeli madde salınımına yönelik olarak *preparatların* yeterli ve uygun şekilde değerlendirilmesi.

Uygulama:

Bu Bölümün gereklilikleri 01 Mart 2022 tarihi itibarı ile uygulanacaktır

2.3.5 Kimyasal Madde Tedarikçilerine Yönelik Çevre, Sağlık ve Güvenlik

Kimyasal *formülatörler* kendi tesislerine yönelik olarak çevre yönetimi sistemi ve güvenlik denetimine tabi olacaktır. Onay Mektubunun veya Standart Revizyonunun verildiği (hangisi daha önce ise) ilk yıl ve takip eden 3 yılda bir yerinde denetim yapılacaktır.

Rehber:

Denetimi yapılan kimyasal tedarikçilere yönelik olarak aşağıdaki uluslararası tanınmış uygunluk planlarından doğrulanabilir sonuçlar (denetim raporları) olması halinde, bunlar GOTS doğrulama prosedürlerine yönelik olarak mümkün olan en geniş kapsamda incelenmeli ve dikkate alınmalıdır:
Eco Passport by Oeko-Tex®
Bluesign

Referanslar:

[Eco Passport by Oeko-Tex®](#)

[bluesign](#)

Uygulama

Bu Bölümün gereklilikleri 01 Mart 2022 tarihi itibarı ile uygulanacak olup, ilk olarak *formül yapanların* GOTS Onaylı Sertifikalandırma Kuruluşları (CBs) tarafından 01 Temmuz 2022 tarihine kadar denetlenmiş olmaları beklenmektedir.

..... Aşağıdaki GOTS kriterleri kimyasal tedarikçilerinin denetiminde yer alacaktır:

Bölüm 2.4.10

Bölüm 2.4.11, (COD gereklilikleri için Elkitabına bakınız).

Bölüm 3.6

Bu bağlamda Bölüm 2.4.11'in yorumu:

Bir kimyasal *formül yapan* bakımından atık su COD değerleri 250ppm'in altında olacak veya yasal gereklilikleri karşılayacaktır (hangisi daha düşükse).

2.4.2 Eğirme

“... Daha sonraki bir işleme aşamasında çözünecek olan sentetik liflerin kullanılmasına izin verilmez.”

Yorum:

Eğirmede veya ara işleme aşamalarında kullanılan ve sonraki bir işleme aşamasında su veya kimyasallar kullanılarak çözünen sentetik lifler (Polivinil alkol (PVA) gibi) yasaktır.

2.4.6 Boyama

Parametre	Kriterler
Boya ve yardımcı maddelerin seçimi	...duyarlılığı artırıcı/alerjik olarak sınıflandırılan (dispers) boyalar yasaktır. ...

Spesifikasyon (duyarlılığı artırıcı/alerjik olarak sınıflandırılan (dispers) boyalar			
Aşağıdaki dispers boyalar (duyarlılığı artırma potansiyelleri sebebi ile) yasaklanmıştır:			
C.I. Dispers Mavi 1	C.I. Dispers Turuncu 1	C.I. Dispers Mor 93	
C.I. Dispers Mavi 3	C.I. Dispers Turuncu 3	C.I. Dispers Sarı 1	
C.I. Dispers Mavi 7	C.I. Dispers Turuncu 37	C.I. Dispers Sarı 3	
C.I. Dispers Mavi 26	C.I. Dispers Turuncu 76	C.I. Dispers Sarı 9	
C.I. Dispers Mavi 35	C.I. Dispers Turuncu 149	C.I. Dispers Sarı 23	
C.I. Dispers Mavi 102	C.I. Dispers Kırmızı 1	C.I. Dispers Sarı 39	
C.I. Dispers Mavi 106	C.I. Dispers Kırmızı 11	C.I. Dispers Sarı 49	
C.I. Dispers Mavi 124	C.I. Dispers Kırmızı 17	C.I. Dispers Mor 1	
C.I. Dispers Mavi 291	C.I. Dispers Kahverengi 1	C.I. Dispers Turuncu 59	
C.I. Dispers Turuncu 11	C.I. Dispers Kırmızı 23	C.I. Dispers Kırmızı 151	
C.I. Dispers Sarı 7	C.I. Dispers Sarı 54	C.I. Dispers Sarı 56	
Referans:			
Boyacı ve Koloristler Topluluğu (Society of Dyers and Colourists) ve Amerikan Tekstil Kimyagerleri ve Koloristleri Birliği (American Association of Textile Chemists and Colorists) tarafından online yayınlanan The Colour Index™ (Renk İndeksi) 'de belirtilen C.I. Numaraları.			

2.4.6 Boyama ve 2.4.7 Baskı

Parametre	Kriterler
Boya ve yardımcı maddelerin seçimi	... IUCN'nin Kırmızı Listesinde yer alan tehdit altındaki türlerden elde edilen doğal boyalar ve yardımcı maddelerin kullanımı yasaktır.

Referans: [IUCN Kırmızı Listesi \(Red List of the IUCN\)](#)

Parametre	Kriterler
Boya ve yardımcı maddelerin seçimi	...kanserojen veya kanserojen olma şüphesi taşıyan olarak sınıflandırılan renklendiriciler (H350 / H351) yasaktır.

Referans:

[IARC monografı](#)

[ECHA Sınırlama Raporları](#)

[CLP yönetmeliği Ek VI \(Uyumlaştırılmış Sınıflandırma \(Harmonized Classification\)\)](#)

2.4.9.1 İlave lif malzemelere yönelik gereklilikler

..... Ürünlerin malzeme bileşiminin geriye kalan organik olmayan kısmı için kabul edilen lif malzemeler (Bölüm 2.2.1'e göre maksimum %5 ve Bölüm 2.2.2'ye göre maksimum %30).

Yorum:

İlave lif malzeme olarak konvansiyonel pamuğa izin verilmemektedir. Bu, Bölüm 2.2.1 ve 2.2.2 kapsamındaki malzeme bileşimi için kullanılan tüm pamukların organik resp. Organik-dönüşümde olacağı anlamına gelmektedir.

Bölüm 2.4.9.1 ve 2.4.15'de belirtilen şartları karşılaması şartı ile, tiftik keçisinden elde edilen bir lif olan tiftiğin, ilave lif olarak kullanılmasına izin verilir.

Konvansiyonel poliestere ilave lif malzeme olarak izin verilmemektedir. Bu, Bölüm 2.2.1 ve 2.2.2. kapsamındaki malzeme bileşimi için kullanılan tüm polyesterlerin geri dönüştürülmüş olacağı (tüketici tarafından kullanılmadan önce veya sonra) anlamına gelmektedir.

Lif tedarikçisinin/imalatçısının ve lif malzemenin Organik İçerik Standardı (Textile Exchange OCS - Organic Content Standard) sertifikası, onaylı organik hammaddelerden yeniden kazanılmış liflerin kullanımına yönelik yeterli kanıt teşkil etmektedir.

Orman Koruma Konseyi (FSC - Forest Stewardship Council) ve Orman Sertifikasyon Planı Onay Programı (PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes), sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan tanınmış sertifikasyon programlarıdır.

Lif tedarikçisinin/imalatçısının ve lif malzemenin RCS (Textile Exchange RCS - Recycled Claim Standard), Global Geri Dönüşüm Standardı (Textile Exchange GRS- Global Recycle Standard), Geri Dönüşüm İçerik Standardı (Bilimsel Sertifikasyon Sistemlerinden (Scientific Certification Systems)) sertifikası, geri dönüştürülmüş sentetik liflerin kullanımına yönelik yeterli kanıt teşkil etmektedir.

İlave lif malzeme olarak kullanılacak liflerin seçiminde hayvan sağlığı ilkelerini içeren standartlara uygun hayvansal liflerin kullanımı GOTS tarafından teşvik edilmektedir.

Bu standardda bir örnek Textile Exchange'in Sorumlu Yün Standardıdır (RWS- Responsible Wool Standard).

GOTS ürünlerinde kullanılan yün mulesing içermemelidir. Bu bağlamda yün üreticisinden bir beyanın halihazırda yeterli sayılmakta olup, durum tespiti yapılması sonrasında Onaylı Belgelendirme Kuruluşları tarafından kabul edilebilir.

Gelecekte ilgili başka sertifikasyon programları/doğrulama kanıtları muadil olarak kabul görebilecektir. Böyle bir durumda karar, Global Standard gGmbH tarafından yayınlanacaktır (bu el kılavuzunun güncellenmiş bir sayısı üzerinden veya ilk olarak ilgili <http://www.global-standard.org/the-standard/manual-for-implementation.html> <http://www.global-standard.org/the-%20standard/manual-for-implementation.html> internet sitesinde).

GOTS 6.0'a dayanarak **olası malzeme bileşimlerine** yönelik örnekler şunları içermektedir:

%70 organik pamuk, %30 organik kaynaklardan liyosel

%70 organik pamuk, %25 geri dönüştürülmüş poliamid, %5 poliüretan

GOTS 6.0'a dayanarak **artık kabul olmayan malzeme bileşimlerine** yönelik örnekler şunları içermektedir:

%70 organik pamuk, %30 organik bambudan rayon lifi

%70 organik pamuk, %25 konvansiyonel yada virgin poliamid, %5 poliüretan.

Referanslar:

[Content Claim Standard \(CCS, Textile Exchange\)](#)

[Organik İçerik Standardı \(OCS-Organic Content Standard, Textile Exchange\)](#)

[Global Geri Dönüşüm Standardı \(GRS- Global Recycle Standard, Textile exchange\)](#)

[Recycled Claim Standard \(RCS, Textile Exchange\)](#)

[Recycled Content Standard \(Bilimsel Sertifikasyon Sistemleri-Scientific Certification Systems\)](#)

[Orman Koruma Konseyi \(FSC - Forest Stewardship Council\)](#)

[Orman Sertifikasyon Planı Onay Programı \(PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes\)](#)

[Sorumlu Yün Standardı \(RWS- Responsible Wool Standard, Textile Exchange\)](#)

2.4.9.2 Aksesuarlara ilişkin gereklilikler

..... Genel olarak malzemeler. (aplikeler, bordürler, kemer tokaları, düğmeler ve çitçitler, fitiller/şeritler/kordonlar, sutaşı/kenar süsleri/danteller, esnek/kurdele şeritler ve mavallar/iplikler, nakış iplikleri, kopçalar ve kapatma sistemleri, yapışkan şeritler/bantlar, şapka şeritleri/kurdeleleri, oya işleri, astarlar, kakma işlemler, arabirimler, etiketler (ısı transferi, yapışkan, bakım, GOTS), iç astarlar/telalar, cepler, dikiş/ek yeri birleştiriciler, dikiş iplikleri, vatıklar, içlikler/iç çamaşırları için dolgu elyafları, süslü manşetler/rivetler, fermuarlar ve aşağıda açıkça listelenmemiş diğer aksesuarlar için geçerlidir)....

Yorum:

...yapışkan şeritler/bantlar, ... etiketler (ısı transferi, yapışkan, ...

İmalatçının tesisinde önceden uygulanmış bir yapışkanla birlikte gelen bantlar/şeritler veya etiketler aksesuar olarak kabul edilecek olup, Bölüm 2.4.16 kriterlerini karşılayacaktır. Ancak, Sertifikalı Kuruluşta kullanılmak üzere (örneğin döşekler, sıvama/yapıştırma süslemeler, vb. için) bir yapışkanın (tutkal, zambak gibi) sıvı/jel/yarı katı halde alınması halinde, yapışkan (tutkal/zambak gibi) kullanılmadan önce GOTS Onaylı bir Belgelendirme Kurumu tarafından Kapsam 4 kapsamında onaylanacaktır.

.... Döşeklerde/şiltelerde kullanılan kauçuk köpük, onaylı organik kauçuktan (dönüşümde) veya sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan bir programa göre onaylanmış bir kauçuktan üretilmiş olacaktır

Yorum:

... Döşeklerde/şiltelerde kullanılan kauçuk köpüğü onaylı organik kauçuktan veya sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan bir programa göre onaylanmış bir kauçuktan üretilmiş olacaktır.

...

Organik kauçuk için yeterli doğrulama Küresel Organik Kauçuk Standardıdır (GOLS- Global Organic Latex Standard). Sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan tanınmış sertifikasyon programları Orman Koruma Konseyi (FSC - Forest Stewardship Council) ve Orman Sertifikasyon Planı Onay Programıdır (PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes).

Referans:

[Küresel Organik Kauçuk Standardı \(GOLS-Global Organic Latex Standard\)](#)

2.4.10 Çevre yönetimi

GOTS kriterlerine ilave olarak tüm firmalar, kendi işleme/imalat aşamaları ile ilgili olan yürürlükteki ulusal ve yerel yasal çevre gerekliliklerine uygunluğu sağlayacaktır (havaya emisyon, atık su boşaltma/tahliye ve de atık ve çamur imhasına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere).

Yorum:

Yerel yasal gerekliliklerin GOTS kriterlerinden daha katı olması halinde yerel kanunlara uyulacak olup, GOTS kriterleri yerel yasal gerekliliklerden daha katı ise GOTS kriterlerine uyulacaktır.

... sorumlu kişi...

Yorum:

Çevre politikasından sorumlu olan kişi işinin ehli ve gereğine uygun şekilde eğitim almış olacak ve görevlerini yerine getirmeleri için kendisine yeterli kaynak temin ediliş olacaktır.

...”mevcut veri ve prosedürler şunları içermelidir:

...

enerji ve su kaynakları ve hedeflenen kg tekstil çıktısı başına bunların tüketimi

kg tekstil çıktısı başına enerji ve su tüketimini düşürmek için hedefler ve prosedürler”.

İlave Rehber:

GOTS Monitor (Su/Enerji) (GOTS WE Aracı), GOTS onaylı tesisleri desteklemek için özellikle geliştirilmiş bir araçtır. Gerçek performans ve özgül tüketim değerlerini tespit ettiğinden her iki gerekliliği de kapsar. Ayrıca bu araç, bunların gelişimini takip etmek için hem gelişim hedefleri hem de kilometre taşları olarak kullanılabilen gerçekçi, fabrikaya özel referans (benchmark) değerleri vermektedir.

Lisans doğrulama dönemi süresince GOTS sertifikalı tesisler için kullanım serbesttir. Sertifikalı Kuruluşlar GOTS internet sitesinden bir kopyasını indirebilirler. En son Versiyon 2.0 Kasım 2018’de yayınlanmıştır.

Referans:

[GOTS Monitor \(Water/ Energy\) \(Su/Enerji\)](#)

..... Sertifikalı Kuruluşların, kendi operasyonları dahilinde sera gazı emisyonları (GHG) kaynakları üzerine bilgi toplamaları ve her bir kaynak için emisyon düşürme yollarını tanımlamaları gerekmektedir.....

Rehber:

GOTS, Birleşik Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SDG – Sustainable Development Goals) ayrılmaz bir parçası olan İklim Değişikliğini durdurma ve tersine çevirmeyi hedefleyen tüm girişimleri destekler. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için girişimlerde bulunmak, tedbir almak GOTS sertifikalı kuruluşların sorumluluğunda olup, başlangıçta ilk adım olarak Sertifikalı Kuruluşların kendi operasyonları dahilindeki GHG emisyon kaynaklarını (fosil yakıtların kullanımı gibi), bu emisyonları makul bir zamana yayarak düşürme amacı güderek belirlemeleri gerekmektedir. Halihazırda GOTS kendi tedarik zinciri dahilinde süre veya emisyon sınır değerleri belirlememekle birlikte, tüm Sertifikalı Kuruluşların kendi operasyonlarını ve işlerini bu amaçlar doğrultusunda değerlendirmelerini desteklemektedir.

GHG üzerine ilave bilgiler: <https://www.epa.gov/ghgemissions>

Tavsiye edilen bilgilendirici okuma : <https://ourworldindata.org/co2-and-other-greenhouse-gas-emissions>

2.4.11 Atık Su Arıtma

“Tüm yaş işleme birimlerinden gelen atık sular, çevreye tahliye edilmeden önce dahili veya harici işlevsel atık su arıtma tesisinde arıtılacaktır.” ...

Yorum:

Bir arıtma tesisinin işlevsel olup olmadığı sorusu yaş işleme (yaş terbiye) işleminde kullanılan girdilere bağlıdır. Sadece doğal boya ve yardımcı maddelerle boyama yapan bir birim için basit bir biyolojik arıtma sistemi yeterli ve uygun olabileceken, kimyasal boya ve yardımcı maddelerle çalışan endüstriyel bir birim için en az 2-aşamalı bir arıtma tesisi istenmektedir. Yeterli derecede elimine edilebilir olmalarından dolayı onaylanmış olan yardımcı maddeleri (örneğin OECD 302B'ye göre) kullanan birimlerde ilaveten işlevsel bir çamur arıtımı olacaktır.

... "Atık su arıtımına yönelik yürürlükteki ulusal ve yerel yasal gereklilikler (TOC, BOD, COD, pH, sıcaklık sınır değerleri, renk giderme, kirleticilerin kalıntıları (kimyasal) ve bertaraf yöntemleri dahil) yerine getirilecektir." ...

Yorum:

GOTS sertifikasyon prosedürleri dahilinde, ulusal ve yerel yasal gerekliliklere uygunluğun ilgili resmi çevre izinleri baz alınarak ve uygun doğrulama araçları kullanılarak kontrol edilmesi beklenmektedir. Özellikle:

- tahliye edilen atık suyun kalitesinin çevre izninde tanımlanan tüm gereklilik ve sınır değerlere sürekli olarak uyduğundan,
- atık suyun harici bir tesiste arıtılıyor (kısmen) olması halinde yaş işleme biriminin harici arıtma tesisi operatörü ile geçerli bir teslim sözleşmesi yapmış olduğundan ve bu sözleşmede
 - atık su alıcı arıtma tesisine tahliye edilmeden önce riayet edilecek parametrelerin ve ilgili sınır değerlerin sözleşmede belirtildiğinden
 - harici tesisin operatörünün bu operasyon için yasal olarak yetkilendirilmiş olduğundan

- ve ulusal ve yerel yasal gerekliliklere ve sınır değerlere sürekli olarak riayet ettiği için,
- arıtılacak atık su miktarının kurum içi arıtma tesisinin kapasitesini ve/veya teslim sözleşmesinde belirtilen maksimum miktarı geçmediğinden,
 - belirtilen arıtma miktarının, kullanılan ve tahliye edilen gerçek işleme suyu miktarı ile ölçüştüğünden emin olunacaktır.

Yorum:

Yerel yasal gerekliliklerin GOTS kriterlerinden daha katı olması halinde yerel kanunlara uyulacak olup, GOTS kriterleri yerel yasal gerekliliklerden daha katı ise GOTS kriterlerine uyulacaktır.

... " Atık suların çevreye tahliyesi 20 g COD/kg işlenmiş tekstil (çıktısını) geçmeyecektir. yağlıtlı kapak, kirli yünün pişirmesi/yıkınması için, istisnai bir sınır değer olan 45 g COD/kg geçerlidir." ...

Yorum:

Bu Bölümdeki kriterler tesisin tamamına yönelik uygunluk gerekliliklerine ilişkindir.

Gereklilik, dahili (yerinde) atık su arıtma tesisinin ve/veya bu yaş işleme yerlerinden atık suyu alan harici (tesis dışı, örneğin belediyeye ait) atık su arıtma tesisinin mansabından ölçülecektir. COD tespiti için uygulanacak test yöntemi ISO 6060' dir.

Bu kapsamda uygulanacak olan hesaplama yöntemi aşağıdaki gibidir:

$$(C/1000) \times (V \times 1000) / (W \times 1000) = \dots\dots\dots \text{g COD/kg}$$

C (mg/l) = Arıtma sonrasında çevreye tahliye edilen sudaki COD konsantrasyonu

V (m³) = Hesaplama dönemi dahilinde tahliye edilen suyun hacmi

W (ton) = Hesaplama dönemi dahilinde tonaj olarak tekstil çıktısının ağırlığı

Referans:

[ISO 6060 Su Kalitesi – Kimyasal oksijen ihtiyacının tespiti](#)

Not: GOTS'a yönelik COD gereklilikleri işlenmiş çıktı üzerinden g/kg cinsinden ölçülür. Normal COD test raporları atık maddenin/tahliyenin g/l cinsinden COD değerlerini içerir. Denetçilerin işlenmiş çıktıdaki g/kg cinsinden COD'u, bu durumlar için yukarıda verilen hesaplama dayanarak hesaplamaları gerekecektir.

.... Atık su analizleri normal çalışma kapasitesi üzerinden periyodik olarak gerçekleştirilecek ve dokümanite edilecektir.

Rehber:

Arıtılmış atık su için tavsiye edilen test parametreleri aşağıdakileri içermelidir:

Aşağıdaki tabloya göre AOX (5mg/l sınır değerle) ve Ağır Metal kalıntıları

Ağır Metal	CAS No.	Limit (µg/l)
Kurşun	7439-92-1	100
Cıva	7439-97-6	10
Kadmiyum	7440-43-9	100
Krom VI	18540-29-9	50
Toplam Krom	7440-47-3	200
Arsenik	7440-38-2	50

Bakır	7440-50-8	1000
Nikel	7440-02-0	200
Antimon	7440-36-0	100
Kobalt	7440-48-4	50
Çinko	7440-66-6	5000
Manganez	7439-96-5	5000

İlave Rehber:

GOTS atık suyun tahliyesi için geçerli/ilgili tüm ulusal ve yerel yasal çevresel gerekliliklere riayet edilmesini gerektirirken, GOTS Versiyon 5.0'de belirtilen zorunlu gerekliliklerin ötesinde hareket etmeleri ve işlem birimlerine yönelik en iyi global uygulamaları gönüllü olarak uygulamaları için lisans sahiplerini teşvik eder. Atık su arıtımı söz konusu olduğunda ZDHC (Tehlikeli Kimyasalların Sıfır Salınımı- Zero Discharge of Hazardous Chemicals) Atık Su Kılavuzuna başvurulabilir.

Referans:

ZDHC (Tehlikeli Kimyasalların Sıfır Salınımı- Zero Discharge of Hazardous Chemicals) Atık Su Kılavuzuna

2.4.12 Depolama, ambalajlama ve nakliye

2.4.12.1 GOTS Ürünlerinin B2B ticareti

.... Ulusal veya bölgesel yasa veya kanunlar gereğince pestisitlerin/biyosidlerin kullanımının zorunlu olduğu hallerde, bunlar Depolarda/Nakliyede kullanılabilir ancak yürürlükteki/ilgili ulusal ve uluslararası organik üretim standardına uymak zorundalardır.

İlave Rehber:

Ulusal veya bölgesel kanunların, organik üretim standartlarına uymayan pestisitlerin/biyosidlerin depolama veya nakliye sırasında kullanımını zorunlu kılması halinde, bunların kullanımına, depolanan/nakledilen sertifikalı/onaylı organik ürün(ler)e her türlü kontaminasyonunu engellemek için her türlü önlemin alınma zorunluluğunun açıkça şart koşulması ile izin verilebilir.

2.4.12.2 GOTS Ürünlerinin Perakende (B2C) ticareti

.... "GOTS Ürünlerinin perakende ticaretine yönelik ambalaj malzemesinde kullanılacak her türlü kağıt veya karton (giysi üzerine takılan/sallanan ürün etiketi/bakım bilgisi gibi etiketleme kalemleri dahil) tüketici kullanımı öncesinde veya sonrasındaki atıklardan geri dönüştürülecek veya sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan bir programa göre sertifikalandırılacaktır."...

Yorum:

Halihazırda geri dönüştürülmüş kağıt/karton için yaygın ve küresel olarak uygulanabilir bir sertifikasyon sistemi bulunmadığı için, şimdilik geri dönüştürülmüş kağıt/karton (*tüketici kullanımı öncesinde veya sonrasında atıklardan*) kullanımının ispatı zorunlu değildir.

Asgari olarak, *tüketici kullanımı öncesinde veya sonrasında atıklardan geri dönüştürüldüğüne* dair kağıt/karton üreticisi/tüccarı tarafından düzenlenmiş bir “beyan” sağlanacaktır. Onaylı geri dönüşümlü malzeme örnekleri GRS/RCS Standardında mevcuttur.

Sürdürülebilir orman yönetimi ilkelerine uygunluğu doğrulayan tanınmış sertifikasyon programları Orman Koruma Konseyi (FSC - Forest Stewardship Council) ve Orman Sertifikasyon Planı Onay Programıdır (PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes). Gelecekte bunlara muadil olarak ilgili başka sertifikasyon programları/doğrulama kanıtları da tanınabilir. Böyle bir durumda karar Global Standard gGmbH tarafından yayınlanacaktır (bu el kılavuzunun güncellenmiş bir sayısı üzerinden veya ilk olarak ilgili <http://www.global-standard.org/the-standard/manual-for-implementation.html> internet sitesinde).

... “Ambalajlamada kullanılan tekstil lifi malzemeleri aşağıdaki üç şarttan birine uyacaktır:...

c) oranlarda (%) herhangi bir kısıtlama olmaksızın ilave lifler için izin verilen kriterleri (Bölüm 2.4.9.1) ve Bölüm 2.4.16’da belirtilen RSL kriterlerini karşılayacaktır.

Yorum:

Bölüm 2.4.9.1’de ilave lifler olarak izin verilen lifler, oransal (%) olarak herhangi bir kısıtlama olmaksızın tekstil ambalaj malzemesi olarak kullanılabilir.

Örneğin:

%100 Liyosel liften ve %100 geri dönüştürülmüş polyesterden mamul ambalaj malzemesi kullanılabilir.

Daha önce geri dönüştürülmemiş polyesterden veya konvansiyonel pamuktan veya akrilik liflerden mamul ambalaj malzemesi kullanılamaz.

2.4.13 Kayıt tutma ve dahili (kurum içi) kalite güvence

.... “Organik lifleri satın alan *Sertifikalı Kuruluşlar*, satın alınan tüm miktar için, tanınmış bir belgelendirme kurumu tarafından düzenlenmiş ve Bölüm 2.1’de belirtilen kriterlere uygun olarak onaylanmış işlem belgelerini (=TC, muayene/kontrol belgeleri/ekspertiz raporları) alacak ve muhafaza edeceklerdir.

GOTS Ürünlerini satın alan *Sertifikalı Kuruluşlar*, satın alınan *GOTS Ürünlerinin* tamamı için, *Onaylı Belgelendirme Kurumu* tarafından düzenlenmiş GOTS işlem belgelerini alacak ve muhafaza edeceklerdir. Bazı koşullarda, ilgili politikalara uygun olarak çoklu sevkiyatı içeren TC’lerin düzenlenmesi mümkündür. Tek bir TC’nin kapsayabileceği maksimum süre 3 aydır.”...

Yorum:

Organik (veya organik-dönüşümde) liflere yönelik İşlem Belgeleri (TC) bu belgedeki GOTS Bölüm 2.1’de verilen yorum ve açıklamaları yansıtmalıdır. GOTS Ürünlerine yönelik olarak bir organik üretim standardı veya başka bir işleme standardı baz alınarak düzenlenmiş TC’ler GOTS tedarik zincirinde kabul edilemezler.

İşleme/ticaret zincirinde GOTS İşlem Belgelerinin (TC) düzenlenmesine ilişkin politikalar, tertip, format ve metne ilişkin zorunlu talimatlar <http://www.global-standard.org/certification/certificatesemplates.html> internet sitesinde yer alan “İşlem Belgelerinin (TC) düzenlenmesine ilişkin Politika ve Şablon’ da detaylı olarak verilmektedir.

.....”Organik lif satın alan Sertifikalı Kuruluşlar, satın alınan miktarın tamamı için, Organik Üretim Standardına yönelik olarak imalatçı ve tüccar(lar)ın (uygulanabilirse) Kapsam Belgelerini ve/veya İşlem Belgelerini (uygulanabildiği durumda) alacak ve muhafaza edeceklerdir. “....

Yorum:

Merkezi Veri Tabanı Sisteminin (yapım aşamasında) takip edilebilirliği ve çalışması amacı ile, ilk onaylı organik lif girdisine ilişkin bilgilerin Sertifikalı Kuruluş tarafından toplanması ve muhafaza edilmesi gerekmektedir. Verilerin uygun ve önceden belirlenmiş formatta bir belgede (elektronik çizelge, çalışma tablosu gibi) muhafaza edilmesi gerekecektir. Format, Tekstil Exchange ile uyumlu olacak şekilde geliştirilmekte olup, satın alınan lif(ler)in miktarının yanı sıra lif üretici(ler)inin/üretici grup(lar)ının Kapsam Belge(ler)inin detaylarını içerecektir.

...” GOTS tarafından talep edilmesi halinde Sertifikalı Kuruluşlar ilgili etki ölçümüne ilişkin ticari olmayan bilgileri toplayacak ve GOTS ’un talep ettiği şekilde derleyip düzenleyecek ve paylaşacaktır.”...

Yorum:

Sertifikalı Kuruluşların ticari olarak hassas verileri (finansal, ticari veya teknik bilgiler gibi) paylaşmasına yönelik zorunlu bir gereklilik olmayacaktır. Talep edilen bilgiler sadece kamunun karşı karşıya olduğu etkiye ilişkin olacaktır. Bu bilgilere örnekler şu şekildedir: ayrılan çalışan sayısı, enerji kaynakları, su kaynakları, vb.

2.4.14 Teknik kalite parametreleri

Yorum:

Aşağıdaki tabloda, GOTS’de öngörülen yöntemlere alternatif kabul edilebilir test yöntemleri verilmiştir. Kriterler (renk haslığı resp. boyut değişim seviyeleri) ilgili ana test yöntemindekilerle aynıdır:

Parametreler	Ana Test Yöntemi	Kabul edilebilir alternatif test yöntemi
Sürtünme haslığı	ISO 105 X12	AATCC 8, DIN 54021, JIS L0849
Ter haslığı, alkali ve asidik	ISO 105 E04	AATCC 15, DIN 54020, JIS L0848
Işık haslığı	ISO 105 B02	AATCC 16 seçenek 3, DIN 54004, JIS L0843
Boyut değişimi	ISO 6330	AATCC 135 (kumaşlar) ve 150 (giysiler), DIN 53920, JIS L1018
Salya haslığı	BVL B 82.92.3	DIN 53160-1
Yıkama haslığı (40°C’de yıkandığında)	ISO 105 C06 A1M	AATCC 61 seçenek 3A (140 °F’de), DIN EN 20105-C03, JIS L0844

İlave Rehber:

Mümkün olduğu durumlarda GOTS tüketim malları için çevre dostu yıkama talimatlarının kullanılması tavsiye edilir. Örneğin: oda sıcaklığında yıkama, sıvı deterjan kullanımı, ağartıcı madde kullanılmaması, asarak veya sererek kurutma, hiç ütü kullanılmaması veya az kullanılması, kuru temizleme yapılmaması, vb.

2.4.15 GOTS Ürünlerdeki kalıntılara ilişkin sınır değerler

ve

2.4.16 İlave lif malzeme ve aksesuarlardaki kalıntılara ilişkin sınır değerler

Parametre	Kriterler	Test Yöntemi
...	...	...
Pestisitler, toplam parametre		
Tüm doğal lifler (kırpık yün hariç), onaylı organik	< 0.1 mg/kg	§ 64 LFGB L 00.00-34 (GC/MS); § 64 LFGB L 00.00-114 (LC/MS/MS)
Kırpık yün, onaylı organik	< 0.5 mg/kg	

[ayrı ayrı]

Tüm doğal lifler (kırpık yün hariç)	< 0.5 mg/kg	§ 64 LFGB L 00.00-34 (GC/MS); § 64 LFGB L 00.00-114 (LC/MS/MS)
Kırpık yün	< 1.0 mg/kg	
...		

Yorum:

Bu Bölümdeki test parametrelerine uygunluğu göstermek için Oeko-Tex® Standart 100, Sınıf 1, sertifikaları veya muadilleri, *bebeklere yönelik tekstil ürünlerinde* ve *tekstil kişisel bakım ürünlerinde* kullanılan ilave lif veya aksesuarlar için yeterli kanıt olarak kabul edilmektedir. Benzer şekilde, Oeko-Tex® Standart 100, Sınıf 2, sertifikalar veya muadilleri, diğer tüm *GOTS Ürünlerinde* kullanılan ilave lif veya aksesuarlar için de yeterli kanıt olarak kabul edilmektedir.

Referans:

[OEKO-TEX® STANDARD 100](#)

Yorum:

Hayvansal ve bitkisel liflerde test için uygun pestisitler aşağıda listelenmiştir:

Pestisidin İsmi	CAS No.	Test için Uygun Olduğu Lif	
		Bitkisel Lif	Hayvansal Lif
2,3,5,6- Tetraklorofenol	935-95-5	x	
2,4,6-Triklorofenol	88-06-2	x	
2,4,5-Triklorofenoksiasetik asit (2,4,5-T)	93-76-5	x	
2,4-Diklorofenoksiasetik asit (2,4-D)	94-75-7	x	

Asetamiprid	135410-20-7	x	
Aldrin	309-00-2	x	x
Altrazin (bitki öldürücü)	1912-24-9	x	
Azinfos	2642-71-9	x	
Azinfos-metil	86-50-0	x	
Alfa ve Beta-Endosulfan	959-98-8 33213-65-9	x	x
Bifenthrin	82657-04-3	x	
Bendiokarb	22781-23-3	x	
Biyoresmetrin	28434-01-7		x
Bromofos-etil	4824-78-6	x	x
Buprofezin	69327-76-0	x	
Kaptafol	2425-06-1	x	
Karbaril	63-25-2	x	x
Karbosülfan	55285-14-8	x	
Kletodim	99129-21-2	x	
Klordan	57-74-9		x
Klorodimeform	6164-98-3	x	
Kloropirifos-etil	2921-88-2	x	x
Kloropirifos-metil	5598-13-0	x	x
Klorfenapir	122453-73-0	x	
Klorfenvinfos	470-90-6	x	x
Klorfluazuron	71422-67-8	x	
Kumafos	56-72-4	x	x
Siflutrin	68359-37-5	x	x
Sihalotrin	91465-08-6	x	x
Siklanilid	113136-77-9	x	
Sipermetrin	52315-07-8	X	x
DDD (op- ve pp-)	53-19-0, 72-54-8	x	x
DDE (op- ve pp-)	3424-82-6, 72-55-9	x	x
DDT, o,p-	789-02-6	x	x
DDT, p,p-	50-29-3	x	x
DEF/ 2,4 Diklorodifenildikloroetan	78-48-8	x	
Deltametrin	52918-63-5	x	x
Diafenthiuron	80060-09-9	x	
Diazinon	333-41-5	x	x
Diklofentiyon	97-17-6		x
Diklorprop	120-36-2	x	
Diklorvos	62-73-7	x	x
Dikrotofos I	141-66-2	x	
Dieldrin	60-57-1	x	x
Diflubenzuron	35367-38-5		x
Dimetoat	60-51-5	x	x
Dinoseb ve tuzları	88-85-7	x	
Diuron	330-54-1	x	
Empenthrin	54406-48-3		x
Endosülfansülfat	1031-07-8	x	x
Endrin	72-20-8	x	x
Esfenvalerat	66230-04-4	x	x
Etion	563-12-2	x	x

Fenklorofos	299-84-3	x	x
Fenitrotiyon	122-14-5	x	x
Fenthion	55-38-9		x
Fenpropathrin	39515-41-8	x	
Fenvalerate	51630-58-1	x	x
Fipronil	120068-37-3	x	
Flumetrin	69770-45-2		x
Glifosat	1071-83-6	x	x
Heptaklor	76-44-8		x
Heptaklor epoksi	1024-57-3		x
Hekzaklorobenzen (HCB)	118-74-1		x
Hekzaklorosikloheksan - a-Lindan	319-84-6		x
Hekzaklorosikloheksan - b-Lindan	319-85-7		x
Hekzaklorosikloheksan - d-Lindan	319-86-8		x
İmidakloprid	138261-41-3	x	
Lindan	58-89-9	x	x
Lufenuron	103055-07-8	x	
Malatıyon	121-75-5	x	x
MCPA	94-74-6	x	
MCPB	94-81-5	x	
Mekokrop	93-65-2	x	
Metolachlor	51218-45-2	x	
Metomil	16752-77-5	x	
Mevinfos	7786-34-7	x	
Metamidofos	10265-92-6	x	
Metoksiklor	72-43-5	x	x
Mireks	2385-85-5	x	
Monokrotofos	6923-22-4	x	
Paratıyon-etil	56-38-2	x	x
Paratıyon-metil	298-00-0	X	X
Pendimetalin	40487-42-1	X	
PCP/ Pentaklorofenol	87-86-5	X	X
Permetrin	52645-53-1	X	X
Perthane	72-56-0	X	
Fosmet	732-11-6	X	
Foksim / Baythion	14816-18-3	X	
Pirimifos-etil	23505-41-1	X	X
Pirimifos-metil	29232-93-7		X
Profenofos	41198-08-7	X	
Prometrin	7287-19-6	X	
Pymetrozin	123312-89-0	X	
Propetamfos	31218-83-4		X
Pire Otu	8003-34-7	X	X
Kuinalfos	13593-03-8		X
Kuintozin	82-68-8	X	
Teflubenzuron	83121-18-0	X	
Tiamethokzam	153719-23-4	X	
Tetraklorvinfos	22350-76-1		X
Toksafen	8001-35-2	X	
Telodrin	297-78-9	X	
Strobane	8001-50-1	X	

Transfluthrin	118712-89-3		X
Trifluralin	1582-09-8	X	
Triflumuron	64628-44-0		X
Tiyodikarb	59669-26-0	X	
Thidiazuron	51707-55-2	X	
Tolclofos-methyl	57018-04-9	X	
Trifloksisülfuron-sodyum	199119-58-9	X	
Glifosat	1071-83-6	X	

3 SOSYAL KRİTERLER

3.1 KAPSAM

“Aşağıdaki spesifik kriterlerin yeterli ve uygun uygulanması ve değerlendirilmesi için OECD ve Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO – International Labour Organisation) ilgili Uluslararası İş Sözleşmelerine (International Labour Conventions) riayet sağlanacaktır.”

Yorum: Aşağıdaki ILO sözleşmeleri spesifik GOTS asgari kriterleri ile uyumludur:	
3.2. İstihdam özgürce seçilir:	C29- Cebri ve Mecburi Çalıştırma Sözleşmesi C105 – Cebri ve Mecburi Çalıştırma Sözleşmesinin İptali
3.3. Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme Hakkına saygı gösterilecektir:	C87 – Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplantı Organize Etme Hakkının Korunması C98 – Örgütlenme ve Toplu İş Sözleşmesi Hakkı C135 – İşçi Temsilcileri Sözleşmesi C154– Toplu İş Sözleşmesi
3.4. Çocuk işçi çalıştırılmayacaktır:	C138- Asgari Çalışma Yaşı Sözleşmesi C182 – Kötü Şartlarda Çocuk İşçi Çalıştırma Sözleşmesi R190, C182’nin bölümü – Tehlikeli Çalışma şartları
3.5. Ayrımcılık yapılmayacak:	C100 – Eşit Ücretlendirme Sözleşmesi C111 – Ayrımcılık (İstihdam ve Mesleki) Sözleşmesi C183 – Analık Koruması Sözleşmesi
3.6. İş Sağlığı ve Güvenliği (OHS): Çalışma şartları güvenli ve hijyenik	C155 – İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesi
3.7. Taciz ve Şiddet Yok:	C190 – İş Dünyasında Şiddet ve Tacizin Ortandan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme C29 – Zorla ve Cebri Çalıştırma Sözleşmesi C105 – Zorla ve Cebri Çalıştırma Sözleşmesi İptal
3.8. Ücretlendirme ve Yaşam Ücreti Farkının Değerlendirilmesi:	C95 – Ücretlerin Korunması Sözleşmesi C131 – Asgari Ücretin Sabitlenmesi Sözleşmesi
3.9. Çalışma Süresi:	C1 – Çalışma Saatleri (Sanayi) Sözleşmesi C14 – Haftalık Dinlenme (Sanayi) Sözleşmesi C30 – Çalışma Saatleri (Ticaret ve Bürolar) Sözleşmesi C106 – Haftalık Dinlenme (Ticaret ve Bürolar) Sözleşmesi
3.10. İstikrarsız istihdam Olmayacak:	C158– İstihdamın Feshi Sözleşmesi C175 – Yarı zamanlı (Part-time) Çalışma Sözleşmesi C177 – Evde Çalışma Sözleşmesi

- C181 – Özel İş ve İşçi Bulma Kurumları Sözleşmesi
3.11. Göçmen İşçiler:
C97 – İstihdama Yönelik Göç Sözleşmesi (Revize)
C143– Göçmen İşçiler (Ek Hükümler) Sözleşmesi

Referans: Bahsi geçen sözleşmeler resmi [ILO internet sitesinde](#) yayınlanmaktadır.

...” Belgelendirme Kurumlarının denetim ve incelemelerini gerçekleştirirken Risk Değerlendirmelerinde yerel ve ulusal şartları incelemeleri, asimile etmeleri ve göz önünde bulundurmaları beklenmektedir.”

Yorum:

Onaylı Belgelendirme Kurumları, yerel ve sektörel parametrelere dayanarak operasyonlara ilişkin riskleri değerlendirecek ve bunları dokümente edeceklerdir.

İlave Rehber:

Tekstil tedarik zincirine daha iyi uygulamaları entegre etmek için Onaylı Belgelendirme Kurumları ve Sertifikalı Kuruluşlar ayrıca OECD Durum Tespiti Kılavuzuna (OECD Due Diligence Guidance) ve Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesine de başvurabilirler.

Referans:

[OECD \(2018\), Konfeksiyon ve Ayakkabı Sektöründe Sorumlu Tedarik Zincirlerine ilişkin OECD Durum Tespiti Kılavuzu, OECD Yayınları, Paris \(OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains in the Garment and Footwear Sector, OECD Publishing, Paris\).](#)

[Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi \(United Nations Universal Declaration of Human Rights\).](#)

3.8 ÜCRETLENDİRME VE YAŞAM ÜCRETİ FARKININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 3.8.9 Sertifikalı Kuruluşlar kendi ilgili operasyonları için ‘Yaşam Ücretini’ hesaplayacaklardır. Ayrıca Yaşam Ücretini kendi ücretlendirme verileri ile mukayese edecekler ve kendi çalışanları için ‘Gelir Farkını’ hesaplayacaklardır.

Rehber:

Yaşam Ücreti: Yaşam Ücretinin tanımlandığı ve uygulandığı bölgeler için, bu Yaşam Ücretini kendi çalışanlarına ödemeleri hususunda işverenlerin uygun bir planı olmalıdır.

Referans:

[Küresel Yaşam Ücreti Koalisyonu Yaşam Ücreti Kaynak Kütüphanesi \(Living Wage Resource Library of Global Living Wage Coalition\)](#)

İlave Rehber:

“Sürdürülebilir Tekstil Ürünlerine Yönelik Ortaklık (Partnership for Sustainable Textiles), Almanya tarafından yayınlanan “ Yaşam Ücretinin Uygulanması- Pratik İş Yaklaşımları” “(Implementing Living Wages-Practical Approach for Business”) yayınında yaşam ücretinin uygulanmasına pratik bir yaklaşım verilmekte olup indirmek için [tıklayınız](#).

İlave Rehber:

Sertifikalı Kuruluşların çalışanların ücretlerine ilişkin verileri toplaması ve analiz etmesi ve en düşük ödeme yapılan çalışanın ne kadar kazandığını ve her bir çalışan grubu (örn. kademe) için ortalama geliri rapor etmeleri gerekmektedir.

Küresel Yaşam Ücreti Koalisyonu (Global Living Wage Coalition) tarafından takdir edilen Yaşam Ücretleri tanım referansı olarak kullanılacaktır. Böyle bir referansın olmaması halinde veya böyle bir referansa ilave olarak amfori BSCI'de yer alan *Şablon 5: Adil Ücretlendirme Hızlı Tarama* (Fair Remuneration Quick Scan) kullanılmalıdır.

Bu şablon, Adil Ücretlendirme üzerine amfori BSCI Sistem Elkitabının (amfori BSCI System Manual on Fair Remuneration) ilgili Bölümü (özellikle denetim yorumu kılavuzu bölüm III ve üreticilere yönelik kılavuz bölüm IV) ve Adil Ücretlendirme Nasıl teşvik edilir hususundaki Ek 9 ile birlikte okunmalıdır/kullanılmalıdır.

Sertifikalı Kuruluşlar, ücret farkını kapatmaya yönelik gerekli olabilecek çalışmaları gelecekte zamana yayarak yürütmeleri konusunda teşvik edilmektedirler.

Referans:

[Şablon 5: Adil Ücretlendirme Hızlı Tarama](#)

3.9 ÇALIŞMA SÜRESİ

3.9.3 Fazla mesai gönüllülük esasına dayanacak olup haftada 12 saati geçmeyecek, düzenli olarak talep edilmeyecek ve mesleki/iş tehlikelerinin olma ihtimalinin önemli derecede yükselmesine sebep olmayacaktır.

Rehber:

Bu bağlamda 'gönüllülük', fazla mesainin zorunlu kılınamayacağı, işverenlerin keyfiyetine bırakılmaması gerektiği ve ulusal kanunlara uygun olması gerektiği anlamına gelmektedir. Ulusal mevzuatta veya toplu iş sözleşmelerinde izin veriliyorsa ve ulusal mevzuata veya toplu iş sözleşmelerine uygunsa iş akdinde belirtilen fazla mesai gerekliliklerinin gönüllük esasına dayanması dikkate alınmalıdır.

Bir haftada çalıştıkları toplam saat tam zamanlı çalışanlara izin verilen toplam saatin (normal + fazla mesai) üzerinde olmadığı sürece yarı zamanlı (part-time) çalışanlar için haftada maksimum 12 saat fazla mesai kısıtlaması dikkate alınmaz.

3.12 SOSYAL UYGUNLUK YÖNETİMİ

... Bir kişiyi sosyal sorumluluk hususunda görevlendirme....

Yorum:

Sosyal Uygunluk Yönetim politikasından sorumlu kişi işinin ehli ve gereğine uygun şekilde eğitim almış olacak ve görevlerini yerine getirmeleri için kendisine yeterli kaynak temin edilmiş olacaktır.

... Talep üzerine Sertifikalı Kuruluşlar kendi Onaylı Müşterilerine/Alıcılarına, bu Onaylı Müşterilerin/Alıcıların ticari teamülleri/iş uygulamaları ile ilgili olması muhtemel şikayetlere ilişkin bilgi verecektir.

İlave Rehber:

Tedarikçideki GOTS sosyal koşulları satın alanın ticari iş uygulamalarından etkilenebilir. Bu uygulamaların GOTS sosyal kriterlerini nasıl olumsuz etkileyebileceğini anlamak için müşteri/alıcı bu bilgilere ihtiyaç duyar. Bu bilgiler aynı zamanda müşterilerin/alıcıların uygun çözümler düşünmelerine de imkan tanır.

İlave Rehber:

SAI Sosyal Parmak İzi™ (SAI Social Fingerprint™) programı gibi sosyal kriter araçlarının firmaların kendi tedarik zincirlerini ve kendi firmalarındaki sosyal performansını ölçmesine ve geliştirmesine yardımcı olmak amacıyla kullanımı GOTS tarafından teşvik edilmektedir.

Referans: [SAI Sosyal Parmak İzi™ \(Social Fingerprint™\)](#)

4 KALİTE GÜVENÇE SİSTEMİ

4.1 İŞLEME, ÜRETİM VE TİCARET AŞAMALARININ DENETİMİ

“GOTS Ürünlerini işleyenler, üretenler ve ticaretini yapanlar, yıllık yerinde denetim döngüsünü (operasyonlara yönelik bir risk değerlendirmesine dayalı olası habersiz ilave denetimler dahil) baz alan GOTS sertifikasyon prosedürüne katılacaklardır. Bunlar, içinde sertifikalı ürünler/ürün kategorilerinin ve belge kapsamında sertifikalandırılan işleme, imalat ve ticari faaliyetlerin yer aldığı (tayin edilen *altyüklenicilerin* isimleri ve bunların ilgili işleme ve imalat aşamaları dahil) geçerli uygunluk belgesine sahip olacaktır.

Tüccarlar ve Perakendecilere yönelik istisnalar ilgili Uygulama Elkitabında tanımlanmıştır.

İlgili Uygulama Elkitabında tanımlandığı gibi, belli koşullarda, risk potansiyeli düşük, küçük ölçekli *altyüklenicilere* yönelik yıllık kurum içi denetimlere istisnalar mümkündür.

Ancak, asgari olarak sertifikanın verildiği ilk yıl ve verilmesini müteakip 3 yılda bir olmak üzere bu birimlere yerinde denetimler yapılacaktır.”...

Yorum:

İşlenen organik lifin türüne bağlı olarak aşağıdaki aşamalar GOTS sertifikalı olacak ilk işlem aşamaları olarak kabul edilir.

Pamuk çıkarılma

Sak lifi için havuzlama

İpek için kozaları kaynatma ve yıkama

Yünlerin ve diğer hayvansal liflerin ovalanarak yıkanması (bu adıma ovarak temizleme öncesinde başlanırsa ve halihazırda organik tarım sertifikası kapsamında değilse ayrı ayrı sınıflandırma)

Diğer lifler: Hammadde/lif organik üretim sertifikası kapsamındaki adımları takip eden ilk işleme aşaması.

GOTS Ürünlerinin tedarik zincirindeki farklı aşamalara yönelik denetim ve sertifikasyon yükümlülüğü aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

İşleyenler ve Üreticiler:

Yıllık yerinde denetime dayalı sertifikasyon zorunludur.

Altyükleniciler (işleme ve üretim alanındakiler):

Yerinde denetime dayalı sertifikasyon zorunludur.

İlave Rehber:

Bir çırçırın tanınmış bir tarım standardına uygun olarak düzenlenmiş geçerli bir sertifikası olması halinde (Bölüm 2.1.), mümkün olan en geniş şekilde kabul edilmelidir. Belgelendirme Kurumu ilgili tarım standardının kapsamadığı parametreler üzerine odaklanmalıdır.

‘Risk potansiyeli düşük, küçük ölçekli altyükleniciler’ e yönelik hüküm kapsamında yıllık yerinde denetim döngüsüne olası istisnalar için İlave Rehber aşağıdaki gibidir:

Bu bağlamda, maksimum 10 (≤ 10) üretim işçisini istihdam eden operatörler ‘küçük ölçekli’ olarak kabul edilmelidir. Yaş işleme (yaş terbiye) gerçekleştiren birimler çevresel kriterler bakımından ‘risk potansiyeli düşük’ olarak kabul edilemezler. Genel olarak, gelişmekte olan ülkelerde işçi istihdam eden işleyiciler ve imalatçılar sosyal kriterler bakımından “risk potansiyeli düşük” olarak kabul edilemezler. Benzer şekilde, *Onaylı Belgelendirme Kurumları* gelişmekte olan ülkelerdeki, toplamda en fazla 10 (≤ 10) üretim işçisi istihdam eden ve sertifikalı bir kuruluş için götürü iş yapan tesisler için (evde çalışma birimleri ve mekanik işleme ve üretim tesisleri gibi) yıllık yerinde denetim döngüsünden muafiyet hususunda karar verebilirler. Ancak, yerinde ziyaret en az 3 yılda bir gerçekleştirilecektir. *Onaylı Belgelendirme Kurumları*, istisnai kuraldan faydalanma kararının dayandığı risk değerlendirmesini dokümante edeceklerdir.

‘Tüccar ve Perakendecilere yönelik istisnalar’ için İlave Rehber aşağıdaki gibidir:

Tüccarlar (her türlü B2B faaliyeti; ithalat, ihracat ve toptan satış kuruluşları gibi):

Aşağıdaki şartların en az bir tanesi geçerli ise yıllık yerinde uzaktan denetime dayanan sertifikasyon (standarda belirtildiği gibi) zorunludur:

GOTS Ürünleri ile yıllık en az 20.000€ ciro yaparak bu ürünlerin sahibi haline gelirlerse (=bunları satın alır ve satarlarsa),

GOTS Ürünlerinin ambalajlanması veya yeniden ambalajlanması*) konusunda faaliyet gösteriyorlarsa,

GOTS Ürünlerinin etiketlenmesi veya yeniden etiketlenmesi konusunda faaliyet gösteriyorlarsa.

Uzaktan denetimler sadece işleme veya imalat faaliyetlerini bizzat kendisi veya altyükleniciler aracılığı yürütmeyen tüccarlar için ve eğer *Onaylı Belgelendirme Kurumu* aşağıdaki asgari denetim protokolünün ilgili tüm hususlarını tesise gitmeksizin yerine getirmeye muktedirse gerçekleştirilecektir. Yerinde ziyaretlerin sertifikanın verilmesini müteakip en az 3 yılda bir gerçekleştirilmesi gerekir.

‘Verilen sertifikanın her 3. Yılı, ilk yıl ve takip eden 3 yılda bir (yani Y1-Y3-Y6..) yerinde ziyaret olarak yorumlanacaktır.

GOTS Ürünü yıllık ciroları 20.000€’nin altında olduğu için belgelendirilmesi zorunlu olmayan Tüccarlar bir *Onaylı Belgelendirme Kurumuna* kaydolacaklardır. Bu bağlamda, bunların tedarikçilerinin onay statüleri ve GOTS Ürünlerinin doğru etiketlenmesi (tedarikçinin ruhsat numarası ve *Belgelendirme Kurumu* referans numarası ile) doğrulanmalıdır. Bunların cirosu 20.000€’yu geçer geçmez *Onaylı Belgelendirme Kurumunu* bilgilendirecekler ve sertifikasyon yükümlülüğü altına girmiş olacaklardır.

Perakendeciler:

Sadece aşağıdaki durumlarda sertifikasyon zorunludur:

Perakende faaliyetleri yanı sıra GOTS Ürünleri ile ilgili yıllık cirosu en az 20.000€ olan ticari bir faaliyetleri varsa,

GOTS Ürünlerinin ambalajlanması veya yeniden ambalajlanması*) konusunda faaliyet gösteriyorlarsa,

GOTS Ürünlerinin etiketlenmesi veya yeniden etiketlenmesi konusunda faaliyet gösteriyorlarsa.

*) Kaplardaki ürünleri tekrar ambalajlamak ve bunları yeni kaplara yeniden dağıtmak veya dökme/balya ambalajları (posta aracılığı) perakendeci üzerinden nakletmek ve tüketicilere sevk etmek üzere ürünleri kutular içinde paketlemek veya tüketicilere taşımak için torbalara koymak

yeniden paketleme olarak kabul edilmez. İade ürünlerin, (yeniden)satılmak üzere elden geçirilip yeniden ambalajlanması da yeniden ambalajlama olarak kabul edilmez. Ancak münferit ürün ambalajı ve/veya ürün tanımlamasının çıkarılıp yeni ambalaj etiketi konulması halinde bu, sertifikasyon gerektiren bir faaliyet olarak kabul edilir.

10'dan fazla GOTS *Sertifikalı Kuruluş* ile sözleşme yapmış olan *Onaylı Belgelendirme Kurumları* her yıl, rastgele seçilmiş ve/veya tesisteki üretimin veya ürünlerin organik bütünlüğüne risk veya tehditler ve sosyal kriterlere ilişkin uyumsuzluk riski göz önünde bulundurularak seçilmiş sertifikalı tesislerin habersiz yerinde denetimlerinin en az %2'sini (veya 1 denetimi; hangisi daha fazla ise) gerçekleştirecektir.

Çevre kriterlerine yönelik yerinde denetim protokolü, en azından aşağıdakileri (denetlenen tesise uygulanabilir olanları) taahhüt edecektir:

İşleme ve depolama birimlerini ziyaret etmek sureti ile (yapılması için sebep varsa sertifikalı olmayan alanlara ziyaretleri de içerebilir) işleme sisteminin değerlendirilmesi,

Mal akışını doğrulamak (hacim tutturma (girdi/çıktı/stok/üretim kaybı) ve geçmişe doğru izini sürmek için kayıtların ve hesapların incelenmesi,

Kullanılan kimyasal girdilerin (boyalar ve yardımcı maddeler) ve aksesuarların denetimi ve bunların ilgili GOTS kriterlerine uygunluğunun değerlendirilmesi,

Ürün bütünlüğüne risk teşkil eden alanların tespit edilmesi,

Yaş işleme yapanların atık su (ön-)arıtma sisteminin denetimi,

Operatörlerin kontaminasyon risk değerlendirmelerinin ve gerek rastgele örnekleme gerekse kontaminasyon veya uygunsuzluk şüphesi halinde yapılan kalıntı testi için örneklemeyi içermesi muhtemel kalıntı testi politikalarının doğrulanması,

Standartlarda yapılan değişikliklerin ve ilgili gerekliliklerin etkin bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının doğrulanması,

Düzeltilici faaliyetlerin yapılıp yapılmadığının doğrulanması,

Asgari sosyal kriterlere ilişkin yerinde denetim protokolü en azından aşağıdakileri (denetlenen tesise uygulanabilir olanları) taahhüt edecektir:

İşleme ve depolama birimlerinin, umumi tuvaletlerin, dinlenme alanlarının ve firmanın, çalışanların erişebileceği diğer alanlarının denetimi,

Yönetim ile görüşme ve çalışanlarla ve çalışanların temsilcileri ile gizli görüşmeler,

İstihdam edilen çalışanların listesi, çalışanların iş akitleri, bordroları, vardiya ve çalışma süresi protokolleri, yaş doğrulanması, sosyal sigorta dokümanları gibi kişisel dosyaların gözden geçirilmesi,

Düzeltilici faaliyetlerin yapılıp yapılmadığının doğrulanması,

Denetimi yapılan tesise yönelik olarak aşağıdaki uluslararası tanınmış sosyal uygunluk planlarından doğrulanabilir sonuçlar (denetim raporları) olması halinde, bunlar GOTS doğrulama prosedürleri için mümkün olan en geniş kapsamda incelenmeli ve göz önünde bulundurulmalıdır:

Fair Wear Foundation (FWF)

Sosyal Sorumluluk 8000 (SA 8000-Socail Accountability 8000)

Dünya Çapında Sorumlu Akredite üretim (Worldwide Responsible Accredited Production (WRAP) amfori BSCI

SMETA-Sedex raporu (en geç bir yıl öncesine ait)

Ne ölçüde kullanılabileceklerine karar verebilmek için mevcut denetim raporlarının kapsam ve nitelik bakımından kontrol edilmeleri gerekmektedir:

İlgili tesise ait tüm bilgiler (isim, adres, irtibat kişisi, sahibi, işgücü, üretim süreci, üretim kapasitesi, altyükleniciler dahil) verilmiş mi?

GOTS'da yer alan tüm sosyal kriterlere atıf var mı?

Yukarıdaki asgari yerinde denetim protokolünün kapsamındakine uygun bilgi kaynaklarına mı dayanıyor?

GOTS denetimi yapılmadan önceki bir yıllık sürede gerçekleştirilen yerinde denetime dayanan ve ilgili GOTS sosyal kriterlerine uygunluğu ifade eden doğrulanabilir denetim raporlarının olması halinde, bu alanlardaki denetim sürelerinin belirli bir ölçüde düşürülmesi makul kabul edilir.

Genel olarak, *Onaylı Belgelendirme Kurumlarının* denetim süresinin gerek çevre gerekse sosyal kriterlere uygunluğu doğrulamaya yeterli olduğunu, büyüklük, çalışan sayısı, lokasyon, işleme aşamaları ve ilgili kritere uygunsuzluğa ilişkin risk faktörlerinin göz önünde bulundurulduğu yerinde denetime yönelik olarak planlandığını garanti etmeleri gerekir. Örneğin gelişmiş bir ülkedeki bir kompleks yaş işleme biriminde çevre kriterlerine uygunluğun doğrulanması için denetime çok daha fazla zaman harcanması mantıklıyken, gelişmekte olan bir ülkede bulunan ve yakınlarda bir başka tanınmış sosyal uygunluk programı tarafından doğrulanmamış büyük bir konfeksiyon üretim biriminde asgari sosyal kriterlere uygunluğun doğrulanması için denetime çok daha fazla zaman harcanması beklenir.

GOTS denetimi yapılmadan önceki bir yıllık sürede gerçekleştirilen yerinde denetime dayanan ve [ISO 14001](#) veya [EMAS](#) kapsamında doğrulanabilir denetim raporlarının olması halinde, bunlar GOTS çevre kriterlerine uygunluk yönünden mümkün olan en geniş kapsamda dikkate alınmalıdır.

Spesifik olarak, bahsi geçen uluslararası tanınmış sosyal uygunluk planlarının herhangi birisinden doğrulanabilir herhangi bir sonucun bulunmadığı gelişmekte olan ülkelerdeki denetimler için gerçekleştirilen bireysel görüşme sayısının ve denetim süresinin tespit edilmesi için çerçeve olarak Sedex Üyeleri Etik Ticaret Denetimi (SMETA-Sedex Members Ethical Trade Audit) En İyi Uygulama Rehberi (Best Practice Guide) (Bölüm 6.5.3) kullanılmalıdır.

Çırcırlama sektöründeki mevsimlik iş ve ilgili spesifik zorluklar ve asgari sosyal kriterlere uygunluğa yönelik yüksek risk durumu dikkate alındığında, çırcır işletmelerinin GOTS denetimleri en yoğun çalışma sezonu ve çırcır imalathanelerinin faal olduğu çalışma saatleri dahilinde planlanacak ve gerçekleştirilecektir.

İlave Rehber:

Gelişmekte Olan Ülkeler tanımı için, IMF tarafından yılda iki kez yayınlanan Dünya Ekonomik Görünümü (World Economic Outlook) raporları referans alınmıştır.

Referans:

[SMETA En İyi Uygulama Rehberi belgesi \(SMETA Best Practice Guidance document\)](#)
[Dünya Ekonomik Görünümü Raporları \(World Economic Outlook reports\)](#)

... “ Global Standard gGmbH’in bu sürece yönelik ana işbirliği ortağı, IOAS veya başka bir tanınmış akreditasyon kuruluşu tarafından belgelendirme kurumunun Global Standard gGmbH ‘Belgelendirme Kuruluşlarına Yönelik Onay Prosedürü ve Gereklilikler’ belgesine göre akreditasyonu, Global Standard gGmbH tarafından yetkilendirilmesine dayanak teşkil eder”.

Yorum:

GOTS *Onaylı Belgelendirme Kurumu* olarak başvurunun kabulüne yönelik genel ön şart, başvuru sahibinin ISO 17065 akreditasyonunun (‘Belgelendirme Kuruluşlarına Yönelik Onay Prosedürü ve Gereklilikleri’, Bölüm 2. ‘İlkeler’ e göre) olmasıdır. Ayrıca, gerekli yeterliğe sahip olup GOTS kapsam(lar)ına akreditasyon için verilen prosedürleri takip ettiklerini Global Standard gGmbH’e bildiren, IOAS tarafından yetkilendirilmiş ulusal veya uluslararası akreditasyon kuruluşları (IAF üyesi gibi) ‘tanınmış akreditasyon kuruluşları’ olarak kabul edilirler.

İlave Rehber:

Tekstil tedarik zincirlerinde risk değerlendirmesi için Onaylı Belgelendirme Kurumları ve Sertifikalı Kuruluşlar ayrıca OECD Durum Tespiti Kılavuzuna da başvurmalıdır.

Referans:

OECD (2018), Konfeksiyon ve Ayakkabı Sektöründe Sorumlu Tedarik Zincirlerine ilişkin OECD Durum Tespiti Kılavuzu, OECD Yayınları, Paris (OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains in the Garment and Footwear Sector, OECD Publishing, Paris).

4.2 TEKNİK KALİTE PARAMETRELERİNİN VE KALINTILARIN TEST EDİLMESİ

“Bu Standarda ve bilhassa Bölüm 2.4.14 (Teknik Kalite Parametreleri) ve de Bölüm 2.4.15 ve 2.4.16 (GOTS Ürünleri, ilave materyaller ve aksesuarlardaki Kalıntılara yönelik Sınır Değerler) kriterlerine uygunluğu sağlamak için *Sertifikalı Kuruluşların* bir risk değerlendirmesine göre testi yapması beklenmektedir. Tüm GOTS Ürünleri, bu ürünlerin komponentleri ve kullanılan *girdiler* bu risk değerlendirmesine dahil edilecek ve dolayısı ile potansiyel olarak teste tabi tutulacaklardır. Test sıklığı, örneklerin tip ve sayısı bu risk değerlendirmesinin göre tespit edilecektir.”...

Yorum:

Uygun bir risk değerlendirmesinde dikkate alınması gereken – varsa – faktörler:

Kullanılan lifin türü: aynı türde lif konvansiyonel olarak kullanıldığında, yaygın olarak kullanılan pestisitler ve potansiyel GM çeşitleri.

Kullanılan ilave konvansiyonel lif, aksesuar ve girdilerin türü: karşılık gelen mahsul için yaygın olarak kullanılan pestisitler ve potansiyel GM çeşitleri; rejenere ve sentetik lifler ve aksesuarlar için yaygın olarak kullanılan yasaklanmış katkı maddeleri.

(Organik) doğal lif talepleri: kullanılan doğal olmayan muadiller (örneğin doğal bambu lifi: bambudan yapılan rayon; keten ve kenevir; sentetik imitasyon lifler)

GOTS Ürünleri için kullanılan onaylı kimyasal girdilerin tip ve miktarı: bilinen her türlü haslık problemleri, sınırlandırılmış girdiler (örneğin AOX, bakır) ve aynı konvansiyonel süreçte yaygın olarak kullanılan yasaklanmış maddeler.

İşlemede ayırma önlemleri: ünite içerisinde gerçekleştirilen paralel konvansiyonel işleme aşamalarından olası kontaminasyon kaynakları.

GOTS Ürünlerinin nakliye ve depolama şartları: benzer konvansiyonel ürünlerin nakliyesi ve depolanmasında kullanılan yasaklanmış maddeler.

GOTS tedarik zinciri dahilinde pamuğun kalitatif GDO taraması, ISO IWA 32 protokolünü kullanan ve akreditasyona sahip (ISO 17025 gibi) test laboratuvarları tarafından yapılacaktır. Bu protokol, GDO taramasının sadece işlenmemiş (ham/işlem görmemiş/boyanmamış) pamuk üzerinde olabileceğini öngörür.

Netice itibarıyla, kimyasal işlem görmüş pamuk üzerinde test yapılmayacaktır.

Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, GOTS, test tekniklerinin zaman içinde gelişeceğini ve iyileşeceğini kabul eder. ISO IWA 32 protokolünün dışındaki teknikler ve/veya testler, ancak teknik olarak harici doğrulama ve ardından GOTS tarafından teyit edildikten sonra işlenmiş pamuk üzerinde kullanılabilir.

Tekstil yardımcı maddesindeki bir enzimin, GD (Genetiği Değiştirilmiş) bakteri kökenli olup olmadığının testi, halen mümkün gözükmemektedir. Beyan edilen enzimin ilgili yardımcı madde için kullanıldığını tespit etmek için belgelendirme kurumlarının, enzim tedarikçisinin GD beyanı (bu beyanlar, örneğin, EC 834/2007 kapsamında organik gıda tedarik zincirinde kullanılan enzimler için de bir gerekliliktir) ya da kullanılan içeriğin/hammaddelerin izlenebilirlik kontrolleri gibi doğrulama yöntemlerine itimat etmeleri gerekmektedir.

Tavsiye Edilen Test Parametreleri ve Matrisler

Sertifikalı Kuruluşlar ve Onaylı Belgelendirme Kurumları, onaylı girdilerin, sertifikalı GOTS Ürünlerinin ve aksesuarlarının GOTS'un en son versiyonunun zaruri gerekliliklerini karşılamasını sağlama sorumluluğunu tamamen üstlenmek sureti ile kendi test / risk değerlendirme sistemlerini seçmekte serbesttirler.

Farklı kimyasal süreç aşamalarına bağlı olarak, kimyasal girdilerin risk değerlendirmesi aldatıcı olabilir, ancak bir test protokolünde karar kılınırken işleme deneyimi ve ehil sahibi olunması dikkate alınmalıdır.

Kimya ve sanayi uygulamalarına bağlı olarak farklı kimyasal girdilerine yönelik yol gösterici risk parametreleri aşağıdaki verilmiştir:

Ön-işlem Kimyasalları

Klorofenoller

Ağır Metaller

Organotinler

APEO

Fungusitler

GM Nişasta

Boyalar ve Pigmentler

Yasaklanmış Aminler

Pentaklorofenol

Ağır Metaller

Ftalatlar (bilhassa baskı sistemleri)

APEO

Fungusitler

AOX

Apreleme Kimyasalları

Formaldehit

Glioksal

Ağır Metaller

Klorlu Fenoller

APEO

Fungusitler

Her bir duruma özel risk değerlendirmesine dayanarak, GOTS Ürünlerinin (kalıntılara yönelik olarak) ve GOTS onaylı girdilerin test edilmesinin doğrudan Sertifikalı Kuruluşların ve Onaylı Belgelendirme Kurumlarının sorumluluğunda ve kapsamında olduğu oldukça açık ve nettir. Tamamen yol göstermek amacı ile test parametreleri ve matrisler aşağıda tavsiye edilmiştir:

GOTS Kimyasal Girdilerine yönelik olarak tavsiye edilen test parametre matrisi

Parametre	Boyalar	Pigmentler	Baskı Mürekkepleri	Baskı Yardımcı Maddeleri	Boyama Yardımcı Maddeleri	Ön İşlem ve Apreleme Yardımcı Maddeleri
AOX	☆	☆	☆			
AP/APEO	☆	☆	☆	☆	☆	☆
Ağır Metaller	☆	☆	☆	☆	☆	☆
Formaldehit			☆	☆	☆	
Yasaklanmış Aminler	☆	☆	☆			
Klorofenoller	☆	☆				
Ftalatlar				☆		

PVC				✱			
GOTS Ürünleri, kalıntılara ve kaliteye yönelik olarak tavsiye edilen test parametre matrisi							
Parametre	Ham Kumaş	Baskılı Kumaş	Boyalı Kumaş	İşlenmiş /Boyanmamış Kumaş	Metal Aksesuarlar	Diğer Aksesuarlar	Dikiş İpliği
Duyarlılığı Artırıcı/Alerjik (Dispers) Boyalar							✱
AOX	✱	✱	✱	✱			✱
AP/APEO	✱	✱	✱			✱	✱
Kurşun/Kadmiyum	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
Ekstrakte Edilebilir HM	✱	✱	✱	✱	✱	✱	
Nikel Salınımı					✱		
Formaldehit	✱	✱	✱	✱			
Yasaklanmış Aminler		✱	✱			✱	✱
Klorofenoller	✱			✱			
Ftalatlar		✱	✱			✱	
pH Değeri		✱	✱	✱		✱	
Renklendiriciler ve Çekme		✱	✱	✱		✱	✱

5 ETİK İŞ DAVRANIŞLARI

.... İlgili OECD rehberine riayet edilmesi sağlanacaktır.....

Yorum:

Referans belge, OECD "[Kurum İçi Kontroller, Etik ve Uygunluk üzerine İyi Uygulama Rehberi](#)" ("[Good Practice Guidance on Internal Controls, Ethics and Compliance](#)") olacaktır.

6 EK

6.1.2 Tekstil Kişisel Bakım Ürünlerine Yönelik Spesifik Gereklilikler

Tamponlara Yönelik Spesifik Kriterler

....Sadece kağıt veya karton tampon aplikatörlere izin verilir. ...

Uygulama: Bu gereklilik 01 Mart 2022 tarihi itibarıyla uygulanacaktır.

6.1.3 Girdilere yönelik spesifik kriterler

Kokular ve yağlar

“Kullanılan tüm kokular ve yağlar GOTS’un girdi kriterlerinin yanı sıra Organik ve Doğal Kozmetik Standardı (COSMOS- Cosmetics Organic and Natural Standard) girdi kriterlerine de uygun olacaktır.”

Referans: [COSMOS-Standardı](#) (Organik ve Doğal Kozmetik Standardı)

6.2 GIDA İLE TEMAS EDEN TEKSTİL ÜRÜNLERİNE YÖNELİK SPESİFİK STANDARTLAR

... kendi ürünleri için ve ürünlerin satıldığı ülkede/bölgede geçerli yasal (hijyenik ve GMP) gereklilikleri karşılayacaktır...

Yorum:

İlgili/Uygulanabilir Mevzuat:

Gıda ile temas eden tüm tekstiller Avrupa mevzuatlarının kapsamına girer:

Gıda ile temas etmesi amaçlanan malzeme ve ürünler üzerine (EC) 1935/2004 sayılı yönetmelik (aynı zamanda Çerçeve veya FCM Yönetmelik olarak da bilinmektedir)

Gıda ile temas etmesi amaçlanan malzeme ve ürünlere yönelik iyi üretim uygulamaları üzerine (EC) 2023/2006 sayılı yönetmelik (Aynı zamanda GMP Yönetmeliği olarak da bilinmektedir)

Alternatif – Birleşik Devletler Federal Yönetmeliği Kuralları (Code of US Federal Regulation)

21 CFR § 177.2800: Tekstil Ürünleri ve Tekstil Lifleri. Dolaylı gıda katkı maddeleri alt bölüm C. Sadece tekrar kullanılması amaçlanan ürün komponentleri olarak kullanıma yönelik maddeler.

Yerel yönetmeliklerin esas alındığı münferit ülkelerde satılması veya kullanılması amaçlanıyorsa, bu ülkelere yönelik ilave gereklilikler de FCT için geçerli olacaktır.

Referanslar:

[Yönetmelik \(EC\) 1935/2004](#)

[Yönetmelik \(EC\) 2023/2006](#)

[21 CFR § 177.2800](#)

» » » » » » » »

Copyright: © 2020 by
Global Standard gGmbH